

Přílohy

Dotazník pro žáky

Evaluační dotazník

Jméno:

Ročník:

Vyjádři svou míru souhlasu s výroky, které se vztahují k pracovnímu listu.

	Naprostou souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím
Celková grafická podoba pracovního listu se mi líbila.					
Na podobě listu bych nic neměnil. Pokud ano, vyjádři se níže do prostoru pro poznámky.					
Pracovní list se mi vyplňoval snadněji než jiné materiály ve škole.					
Upřednostňoval bych takové materiály v hodinách českého jazyka.					
Běžně mám v hodinách českého jazyka přístup k materiálům přizpůsobeným svým speciálním potřebám.					

Dotazník pro učitele

Dostal se Vám do rukou dotazník, který obsahuje 15 otázek, které můžeme pomyslně rozdělit na dva tematické okruhy. V první části se Vás budu dotazovat, jaký názor máte na inkluzi a jak jako učitel českého jazyka pracuje s žáky se specifickými vývojovými poruchami. Druhou částí bude soubor otázek týkajících se mnou vytvořených pracovních listů, které jsem Vám představila.

Dotazník bude sloužit jako materiál pro výzkum uvedený v praktické části méj diplomové práce, je zcela anonymní, tudíž není třeba se nikde podepisovat. V níže uvedených otázkách zakroužkujte vždy jednu odpověď, která nejvíce koresponduje s Vaším názorem.

Děkuji Vám za Váš čas a ochotu spojenou s vyplňováním dotazníku.

1. Inkluzivní vzdělávání:

- a) Vítám, vidím v něm velký přínos.
- b) Absolutně odmítám, akorát se přidává práce učitelům a stejně to nic nepřinese.
- c) Stavím se názorově na pomezí, inkluze je na jednu stranu přínosná, na druhou má i své slabé stránky.

2. Je důležité věnovat žákům se SVPU zvýšenou pozornost v hodinách českého jazyka?

- a) Ano, rozhodně.
- b) Ne, není třeba, žáci s SVPU zvládají v hodinách pracovat jako žáci bez obtíží.
- c) Věnovat jim pozornost je dobré, ale mělo by to mít své meze.

3. Je individuální přístup cesta, jak zmírnit obtíže v českém jazyce u žáků se SVPU?

- a) Ano, rozhodně.
- b) Ne, nesouhlasím.
- c) Individuální přístup je cesta, jak žákům pomoci, ale je velmi náročné ho provozovat ve třídách, kde je více jak dvacet žáků.

- 4. Je reálné, aby učitel vytvářel speciální materiál pro žáky se SPVU do každé hodiny českého jazyka?**
- a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nějaký materiál by určitě vytvořit měl a reálné to je, ale ne na každou hodinu.
- 5. Co se týče druhého stupně základního vzdělávání, má učitel českého jazyka k dispozici speciálních výukové materiály pro žáky se SVPU?**
(Poznámka: speciálním výukovým materiálem se rozumí učeníce, pracovní listy, tabulky, počítačové programy a podobně.)
- a) Ano, na trhu je mnoho takovýchto materiálů.
 - b) Ne, možnosti jsou velice omezené.
 - c) Nějaké dostupné materiály jsou, ale je jich velmi malé množství.
- 6. Myslíte si, že tvorba takovýchto pracovních listů je vhodná cesta, která by mnohým učitelům usnadnila práci při přípravě na hodiny, a tudíž byste rozšířil/a sady listů i o učivo pravopisné, lexikální, morfologické a podobně.**
- a) Ano, rozhodně.
 - b) Ne, je to zbytečná práce.
 - c) Je to přínosné, ale vytvářím si vlastní materiál.
- 7. Myslíte si, že by žáci zvládli pracovat s listy samostatně i bez pomoci učitele?**
- a) Ano, bez problémů.
 - b) Ne, měli by mnoho otázek a nedalo by se to zvládnout.
 - c) Myslím, že je to velmi individuální, každý žák pracuje jinak.
- 8. Jsou pokyny v listech pro žáky jasné a srozumitelné?**
- a) Ano, jsou.
 - b) Ne, velmi nejednoznačné.
 - c) Některé ano, některé zase méně.
- 9. Nejsou úkoly pro žáky příliš obtížné?**
- a) Ano, velmi.
 - b) Ne, nejsou.
 - c) Některé ano, některé zase méně.
- 10. Je možné, aby žák zvládl list vypracovat do 60 min?**

- a) Ano, je.
- b) Ne, není.
- c) Myslím, že je to velmi individuální, každý žák pracuje jinak.

11. Jak vnímáte barevnost listů a tabulky v nich, myslíte si, že neodvádí pozornost žáků?

- a) Ano, listy jsou příliš překombinované.
- b) Ne, přijde mi to naprosto v pořádku.
- c) V některých listech je toho zbytečně moc, jiné jsou v pořádku.

12. V některých listech se objevují i náměty, jak procvičit dané učivo formou hry, jak vnímáte toto?

- a) Výborný nápad, oceňuji to.
- b) Velice zbytečné, v hodinách je aktivizace zbytečná a není na ni čas.
- c) Myslím, že hry jsou dobré, ale neměly by se vyskytovat v hodinách příliš často.

13. Neměli by žáci se SVPU problém s délkou textu v listech?

- a) Ano, měli.
- b) Ne, neměli, je to naprosto odpovídající věku žáků.
- c) Jak s kterými, jsou texty, které nejsou dlouhé, ale náročnější na přečtení.

14. Jak vnímáte propojení mluvnického učiva s literárním?

- a) Je to velmi zdařilé, oceňuji to.
- b) Nevím v tom žádný smysl, zbytečné.
- c) Ačkoli mi to přijde funkční, někdy je text zbytečný.

Soubor pracovních listů

Soubor pracovních listů do hodin českého jazyka

Soubor obsahuje celkem 20 pracovních listů určených žákům druhého stupně základní školy, kteří mají diagnostikované specifické vývojové poruchy učení. Tematicky jsou listy orientovány na syntaktické učivo.

Vysvětlivky použitých symbolů v pracovních listech

Symbol „Chytrolín“ rozšiřuje žákům znalosti, nebo jim připomene, co již znají.

Symbol „Pomocník“ nebo také „pomocná ruka“ slouží žáků jako „náповěda,“ usnadňuje jim práci s cvičeními.

Symbol „pan Důležitý“ upozorňuje žáka na to, co vše by si měl z pracovního listu zapamatovat a co je pro něj důležité.

Symbol „pan Hračka“ je námětem na hru, skrze kterou si žáci procvičí a zopakují látku z pracovního listu.

Pravidla k hrám v pracovních listech

Všechny níže uvedené hry jsou postupně obsaženy v pracovních listech, veškerá pravidla her, která jsou zde uvedena, jsou pouze ilustrační, tudíž je vždy na pedagogovi, jak dané hry využije, zda je bude aplikovat pouze na žáky se specifickými vývojovými poruchami učení nebo je budou používat se všemi žáky v hodinách českého jazyka.

1. **„DOPLŇOVAČKA“:** hra je v pracovním listu 2 pro 6. ročník. Než hru s dětmi začnete, je důležité jim přílohu rozšířit, jinak by hra pozbyla smyslu. Hra začíná tak, že si každý žák před sebe postaví velká písmena (Y, I a A), poté obdrží zbytek kartiček, nyní je na Vás jak hru jako pedagog pojmete, možnosti je více:

- a) necháte žáky řadit dané kartičky pod správnou koncovku (př. stromy byly vysázeny – řadí pod písmeno Y),
 - b) další možností je s žáky postupovat obdobně jako v bodě a, ale řadit kartičky budu na čas,
 - c) na poslední modifikaci je potřeba mít větší počet žáků, je tudíž vhodné ji využít i v běžné hodině, zvolíme tři žáky, které postavíme před tabuli a každému dáme jedno velké písmeno, které drží viditelně před sebou. Zbytek žáků obdrží vždy jednu kartičku s vynechanými koncovkami, když mají všichni kartičku, odstartujete hru a úkol žáků je si stoupnout do správné řady. Poté probíhá reflexe, kdy každý žák zdůvodní, proč se k dané koncovce připojil a zdůvodní pravopis, ostatní žáci rozhodnout, zda stojí správně.
2. „PEXESO“: hra je v pracovních listech 3 pro 6. a 7. ročník a 4 pro 7. ročník. Opět je velmi důležité mít pro žáky hru již připravenou a rozstříhanou. Pravidla této hry jsou obdobná jako klasické pexeso, jak ho známe, ale opět se nabízí několik možností, jak ji s žáky hrát:
- a) první možností hrát hru jako běžné pexeso, kdy žákům dáte kartičky a buď hrají pexeso ve dvojicích, nebo skupinkách, které určíte podle vlastního uvážení.
 - b) dále je možné hrát s žáky klasické pexeso, ale dát jim časový limit.
 - c) poslední možností je hra „živé pexeso“, kdy určíme dva žáky a pošleme je za dveře, mezitím si zbytek třídy rozdělí kartičky a drží je před sebou tak, aby nebylo vidět, co je na nich napsáno a postaví se, poté se pozvou zpět do třídy žáci, co jsou za dveřmi a jejich úkol je otáčet kartičky a hledat dvojice, které k sobě patří, pokud najde dvě kartičky, které k sobě patří žáci, které je drží se posadí a žák dostává bod a takto hra pokračuje dokud žáci neuhodnou všechny dvojice.
3. „DOMINO“: hra je v pracovních listech 5 pro 7. ročník a 3 pro 8 a 9. ročník. Žákům rozstříhejte pouze bílá políčka, šedá zůstanou pohromadě. Žáci si před sebe postaví šedá pole a bílá dostanou rozstříhaná, ty budou podle vlastního uvážení řadit vedle šedých. Poté je vhodné udělat společně reflexi, zda žáci správně doplnili bílé kartičky, jedna z možností je, že každý žák přečte jedno šedé pole a řekne, jakou doplnil větu.

4. „STANOVIŠTĚ“: hra je v pracovních listech 4 pro 8. a 9. ročník. Vhodné je hrát tuto hru s větším počtem žáků. Modifikovat ale lze i práci s jedním žákem. Náplní této hry je, že žákům rozdáme rozstříhané věty (vhodné je si rozpočítat kolik budeme mít žáků a podle toho každý obdrží stejný počet vět), každý žák si dané věty zezadu podepíše. Než si žáci podepíší svoje lističky, zatím rozmístíte stanoviště po třídě. Když už je vše připraveno oznámíme žákům, že mají v ruce určitý počet vět, který musí správně zařadit ke správnému stanovišti. Poté hru odstartujeme a žáci nosí lističky na stanoviště. Když jsou všichni žáci hotoví, chodíme od stanoviště ke stanovišti a kontrolujeme společně s žáky, zda mají správně určeny věty.

Pracovní list – Větné členy (6/1)

Eduard Petiška je český spisovatel a hlavně autor knih pro děti a mládež.

Eduard Petiška: Staré řecké báje a pověsti

Orfeus

1. V řecké krajině nazývané Trákie žil před dávnými lety slavný pěvec Orfeus. 2. Hrál na lyru a dovedl tak krásně zpívat, že jeho zpěvu nikdo neodolal. 3. Lidé mu naslouchali, smáli se i plakali, podle toho, jaký byl jeho zpěv. 4. Zapomínali na jeho starosti a museli jednat tak, jak tomu chtěla jeho píseň. 5. Řeky se jeho zpěvem zastavovaly a ryby se vynořovaly nad hladinu, aby lépe slyšely jeho píseň. 6. Na místa a na hostiny, kde Orfeus zpíval, přicházeli i bohové. 7. Také vodní víly vystupovaly z vln, sotva zaslechly Orfeův zpěv.

1. U prvních třech vět podtrhni **červeně** všechna slova, která jsou **větnými členy**.

2. Ze 4 a 5 vět vypiš slova, která nejsou větnými členy.

Větnými členy jsou pouze **plnovýznamová** slova, která jsou **součástí** věty.

3. Zopakuj si úkol ze cvičení jedna a pokus se i ve větách 6 a 7 podtrhnout **ČERVENĚ** pouze slova, která **jsou větnými členy**. Dokážeš určit, jaké **SLOVNÍ DRUHY** **nejsou větnými členy**? Napiš je:

.....

.....

.....

Pavel Šrut je český básník, překladatel, autor knih pro děti a písňových textů.

Pavel Šrut: Ezopovy bajky

Osel, liška a lev

1. Jeden osel se dozvěděl o dobré pastvě. 2. Pověděl o tom lišce. 3. Ta si pomyslela. 4. Kde je chutná tráva, tam je chutný zajíček. 5. A šli spolu. 6. Louka byla za řekou. 7. U řeky stál lev. 8. Liška zavětrila nebezpečí. 9. Napadla ji lest. 10. Vyběhla lvovi naproti. 11. A slíbila mu osla. 12. Lev ji musí nechat na pokoji. 13. Lev souhlasil. 14. Nalákala ho k ostrému srázu. 15. Osel sklouzl a ležel pod srázem. 16. Pojď si pro hlupáka, řekla liška. 17. Lev odvětil, ty jsi mazaná hlupačka. 18. Oba skončíte stejně.

(upraveno)

4. U všech vět podtrhni modře všechny **PŘÍSUDKY**.

5. Z vět 5 – 12 vypiš:

A) přísudky jednoduché slovesné

.....
.....
.....
.....

B) přísudky složené slovesné

.....
.....

6. Ve všech větách podtrhni zeleně **PODMĚTY**.

7. Z vět 12 – 18 vypiš podměty:

A) Vyjádřené:

.....
.....
.....
.....

B) Nevyjádřené: (dej je do rámečku!)

.....
.....

PŘÍSUDEK: vyjadřuje, co podmět dělá, jeho stav.
Ptáme se otázkou: Co dělá podmět?

PODMĚT: vyjadřuje původce nebo nositele činnosti, stavu nebo vlastnosti. Ptáme se: **Kdo, co?**

Teď bys měl/a mít ve všech větách podtrženou základní skladební dvojici: **PODMĚT** zeleně a **PŘÍSUDEK** modře.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Větnými členy jsou pouze **plnovýznamová** slova, která jsou **součástí** věty.

Platnost větného členu nemají: — **PŘEDLOŽKY** (Hra **na** pisku.) – jsou součástí větných členů.
— **SPOJKY** (Ze školy jdu **buď** domů, **nebo** k babičce.)
— **ČÁSTICE** (**Kéž** by to vyšlo.)
— **CITOSLOVCE** (**Ach**, to je mi líto)

POZOR!!! V některých případech větným členem je: **Př. Žába žbluňk do rybníka.**
= **Přísudek**)

Skladební dvojce: vytvářejí ve větě slova, která k sobě mluvnicky patří.

Základní skladební dvojce: je základem většiny vět, tvoří jí dva základní větné členy: **podmět** a **přísudek**.

PODMĚT — Vyláďřený — **PODMĚT** — Holý (otec)
— Nevyláďřený — Rozvlbý (hodný otec)
— Několkanásobný (otec a matka)

PŘÍSUDEK — slovesný jednoduchý (Zítra **odpadá**_škola.)
— slovesný složený (**Mohl by ses** za mě přimluvit?)
— jmenný se sponou (Adam **je** předsedou třídy.)
— jmenný beze spony (Dobrá rada **nad** zlato)
— citoslovečný (Žába **žbluňk** do vody)

Metodický list pro učitele	
Téma:	Větné členy
Ročník:	6.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: větný člen, plnovýznamové slovo, podmět, přísudek. Žák rozezná slova, která jsou větnými členy a která nikoli. Žák dokáže v textu vyhledávat podměty a přísudky.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystříhli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list - Shoda přísudku s podmětem (6/2)

Kristýna Brenková byla slovenská spisovatelka, básnířka a překladatelka, nejlépe známá pro její knihy pro děti.

Kristýna Brenková: O čtyřech muzikantech

Čtyři muzikanti, kteří **chodil_** ode vsi ke vsi a **živili_** se hraním po hospodách na housle, **přišl_** jednou večer k zakletému hradu. Měsíc svítil na rozpadlé zdi a okny **vyčnival_** větve stromů. Tu řekl jeden z muzikantů: „Kamarádi, zahrajeme dostaveníčko někdejšími obyvatelům hradu. Ostatní **byl_** s návrhem srozuměni a pak všichni zahráli veselou písničku dokola. Když **přestal_** hrát, vystoupil z rozvalin malý mužíček, poděkoval jim za muziku a dal každému ořechovou větvičku se slovy: „Doneste to svým dětem.“

!!! Pokud máte možnost, pracujte na cvičeních 1 a 2 ve dvojicích.

1. V textu **podtrhněte** ve všech větách **skladební dvojice**.

Základní skladební dvojici tvoří **PODMĚT** a **PŘÍSUDEK**.

2. Podtržené skladební dvojice **vypište**:

3. Doplň do textu správně **y/i** do **zvýrazněných** slov.

Je-li podmět rodu:

mužského životného	I
mužského neživotného je v přísudku	Y
ženského	Y
středního	A

4. Dopln správně y/i:

Na stromečku visel_ slaměné ozdoby. Proč se chlapci ještě nevrátil_? Čápi již odlétl_ do teplých krajin. Lvičata se na sluníčku líně protahoval_. Přezrálé švestky padal_ ze stromů. V parku na stromech vesele dováděl_ veverky. Všechny tulipány odkvetl_. Louky byl_ posekány. Návštěvníci projevili_ o výstavu velký zájem. Sestriny kamarádky byl_ u nás vždy vítán_. Závodníci se na soutěž poctivě připravoval_. Domácí úkol někteří žáci nenapsal_.

5. Sestavte z těchto skladebních dvojic věty:

Př. poradil Marek
Marek mi vždy dobře poradil.

- A) pije sestra
- B) běží Helena
- C) linula se vůně
- D) vedla cesta
- E) čte maminka

Několicí násobný podmět
Pokud je v podmětu alespoň jedno jméno **rodu mužského životného** (v jednotném nebo množném čísle), pak bude v přičestí **měkká koncovka i**

6. Dopln správně y/i:

Kosi a pěnkavy dnes vyzpěvoval_ od samého rána. Ulice i náměstí byl_ nebývale čisté. Tatínek a maminka přišl_ dnes z práce později. Rozhlas i televize vysílal_ utkání v přímém přenosu. Žáci a žákyně naší školy vyhrál_ letos skoro všechny soutěže. Mouchy a komáři nás nenechal_ v klidu ležet. Děti a dospělí se opaloval_ na koupališti.

7. Dalším úkolem bude pro tebe hra, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky.

Y	I	A	stromky byl_ vysázen_
děti byl_ sam_	zvuky se ozýval_	zástupy se tlačil_	liščata byl_ hravá
kuřata si hrál_	děvčata měl_ strach	jehňata se narodil_	rodiče přišl_
chlapci běžel__	sněhuláci roztál_	muži pracoval_	bažanti a koroptve hledal_

Metodický list pro učitele	
Téma:	Shoda přísudku s podmětem
Ročník:	6.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: základní skladební dvojice, podmět, přísudek, několikanásobný podmět. Žák určuje základní skladební dvojice ve větách. Žák dokáže na základě znalosti shody podmětu s přísudkem správně doplnit i/y.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci.
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Rozvíjející větné členy (6/3)

Emanuel Frynta: Nosorožec

Být nosorožcem není snadné –
což dítě nebo člověka
dost často vůbec nenapadne,
a někdy ani zdaleka.

Je k tomu nutná **tlustá** kůže
a celá řada vloh.
A ani to není nic platné,
když není **na rypáku** roh.

Být nosorožcem někdo jiný,
například kozel nebo pes,
zvlád by to sotva z **poloviny**
a vůbec by se neunes.

Začal by mečet nebo štěkat,
podávat packu nebo výt,
a kdyby toho musel nechat,
stal by se z **něj** škarohlíd.

A svěřit to i třeba **krávě**,
dopadlo by to **podobně** –
z čehož je vidět, jak je správné
být si sám sebou osobně.

Emanuel Frynta byl český překladatel z ruštiny a básník tvořící česky, představitel nonsensové poezie.

1. Najdi v textu všechny:

- a) **PODMĚTY** a podtrhni je zeleně.
- b) **PŘÍSUDKY** a podtrhni je modře.

2. U zvýrazněných slov, v textu, urči, o jaký se jedná větný člen.

- a) nosorožcem
- b) tlustá
- c) na rypáku
- d) z poloviny
- e) z něj
- f) krávé
- g) podobně

3. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE).

- a) Ve větě: „Být nosorožcem není snadné.“ Je slovo být přísudkem. **Ano - Ne**
- b) Ve větě: „Je k tomu nutná tlustá kůže a celá řada vloh. Je slovo celá přívlastkem shodným. **Ano - Ne**
- c) Ve větě: „Zvlád by to sotva z poloviny.“ Jsou slova zvlád by podmětem. **Ano - Ne**
- d) Ve větě: „stal by se z něj škarohlíd.“ Je slovo škarohlíd podmětem. **Ano - Ne**
- e) Ve větě: „Z čehož je vidět, jak je správné být si sám sebou osobně. Je slovo je správné přísudkem. **Ano - Ne**

4. Vypiš z textu všechny:

- a) PŘEDMĚTY.....
- b) PŘÍVLASTKY.....
- c) PŘÍSLOVEČNÁ URČENÍ.....

5. Dalším úkolem bude pro tebe hra pexeso, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Příisudek - hledám sloveso

Jmenný	sloveso být, stát se + jméno (podstatné, přídavné, zájmeno, číslovka)	Přj
Slovesný	<u>slovesný jednoduchý</u> = jen celý tvar jednoho slovesa (šel bych, četl jsi) <u>složený</u> = fázové sloveso nebo způsobové sloveso: začít, moci, přestat, muset, zůstat, smět, chtít, mít (povinnost) + infinitiv	Přs

Podmět - kdo, co - otázka 1. pádu

Společně s přísudkem tvoří základní skladební dvojici	PO
---	----

Přívlastek - jaký?

Závisí na podstatném jméně	PK
----------------------------	----

Předmět - pádové otázky: co, koho, čeho, komu, čemu, o kom, o čem, s kým, s čím

Nezávisí na podstatném jméně	PT
------------------------------	----

Příislovenčné určení - Nezávisí na podstatném jméně

Místa	Kde, kam, odkud?	PUM
Času	Kdy, odkdy, dokdy?	PUČ
Podmínky	Kdy, za jaké podmínky?	PU podm.
Způsobu	Jak, jakým způsobem?	PUZ
Míry	Do jaké míry?	PU míry
Příčiny	Proč, z jaké příčiny?	PU příč.
Účelu	Proč, za jakým účelem?	PU úč.
Připustky	I přes jakou skutečnost?	PU příp.

PODMĚT	PŘÍSUDEK SLOVESNÝ JEDNODUCHÝ	PŘÍSUDEK JMENNÝ SE SPONOU	PŘEDMĚT
PŘÍVLASTEK SHODNÝ	PŘÍVLASTEK NESHODNÝ	PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ MÍSTA	PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ČASU
PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ ZPŮSOBU	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ PODMÍNKY	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ MÍRY	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ PŘÍČINY
PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ ÚČELU	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ PŘÍPUSTKY	DOPLNĚK	PŘÍSUDEK SLOVESNÝ SLOŽENÝ

Babička běžela do obchodu pro jablka.	Babička běžela do obchodu pro jablka.	Babička běžela do obchodu pro jablka.	Babička běžela do obchodu pro jablka .
Hodný Honza by býval přijel včas.	Hodný Honza by býval přijel včas.	Hodný Honza by býval přijel včas .	Salát z mrkve mám nejraději.
Tatínek se stal ředitelem banky.	Jolana běžela závod velmi rychle .	Děvčata tancovala bosa .	Přes zákaz rodičů stejně Tereza přišla.
Uděláme to při dobré vůli .	Užíval klínu ke štípání dřeva.	Kvůli synovi se odstěhoval do Prahy.	Křičel do ochraptění .

Metodický list pro učitele

Téma:	Rozvíjející větné členy
Ročník:	6.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: větný člen, podmět, přísudek, rozvíjející větný člen Žák dokáže v textu vyhledávat větné členy.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystříhli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Věta jednoduchá a souvětí (6/4)

L. J. Smithová je americká spisovatelka. Píše knihy převážně pro mládež. Její knihy jsou různých literárních žánrů, nejčastěji však píše fantasy s prvky románců.

Lisa Jane Smith: Upíří deníky – Návrat

1. Damon Salvatore se vznášel ve vzduchu, a aby se neřeklo, opíral se o jednu větev... vlastně ani nevěděl, jakého stromu. 2. A komu na tom záleží? 3. Byl vysoký. 4. Umožňoval mu nahlížet do pokoje Caroline Forbesové, ve třetím patře a pohodlně mu podepíral záda. 5. Opíral se o větve, ruce sepnuté za hlavou a jedna luxusně obutá noha se mu houpala nad devíti metry prázdného prostoru. 6. Cítil se pohodlně jako kočka a pozoroval dění napůl přivřenými očima. 7. S příchodem čekal na onu magickou chvíli ve 4:44 ráno, kdy Caroline začne praktikovat svůj bizarní rituál. 8. Už ho viděl dvakrát a byl jím fascinován. 9. Najednou ho bodl komár. 10. Což bylo směšné, protože komáři upíry nekoušou.

(Upraveno)

VĚTA JEDNODUCHÁ: větný celek vyjadřující jednu myšlenku. **Př.** (Jdu spát).
SOUVĚTÍ vzniká spojením dvou a více vět, má tedy dva nebo více přísudků. **Př.** Jdu spát, protože jsm unavený.

1. Ve větách zakroužkuj všechny **PŘÍSUDKY (modře)**.

2. **Podtrhni:** věty jednoduché **červeně** a souvětí **žlutě**.

3. Spočítej, kolik vět obsahují jednotlivá souvětí a zapiš je.

.....

.....

.....

.....

4. Utvoř z vět jednoduchých souvětí.

- a) Petr mající červenou čepici je hodný kluk.....
.....
- b) Srnka stojící u krmelce jí kaštany.....
.....
- c) Soňa chytajíc psa běhala celý den po lese.....
.....
- d) Adéla píšící seminární práci se neustále rozčilovala.....
.....
- e) Alena plela záhonky plné květin.....
.....

Souvětí podřadné má pouze jednu větu hlavní
Souvětí souřadné má dvě a více hlavních vět

5. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE).

- a) Chodím do školy, abych se něco naučil. Je souvětí **PODŘADNÉ**.
ANO - NE
- b) Pes je zvíře, jež je člověku nejuvěrnější. Je souvětí **PODŘADNÉ**.
ANO - NE
- c) Dokud se nepřevlékneš, nikam tě nepustím. Je souvětí **SOUŘADNÉ**.
ANO - NE
- d) Kdybys přišel dříve, mohli bychom to stihnout. Je souvětí **SOUŘADNÉ**.
ANO - NE
- e) Vyprávěl nám příhody, které zažil o dovolené. Je souvětí **PODŘADNÉ**.
ANO - NE

6. Doplň do souvětí interpunkci.

1. Řekni mi jak se ten dějepis mám naučit. 2. Petr ještě spal když se ozvala ta hrozná rána. 3. Moc nám tady nemaluj a radši pryč upaluj.
4. Dnes jsem neuměla matematiku a tak dostala jsem poznámku. 5. Myslím že ta vaše hudba se rozhodně nedá přeslechnout. 6. Písemku jsem musel opsat od sousedky protože tuhle látku zatím neovládám.
7. Přestože jsem ztratil telefonní číslo zavolám a domluví si schůzku.

7. Odpověz:

- a) Doplnil si čárky ve všech větách ve cvičení č. 6? **ANO - NE**
- b) Pokud NE, proč?

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

VĚTA JEDNODUCHÁ: větný celek vyjadřující jednu myšlenku.

SOUVĚTÍ vzniká spojením dvou a více vět, má tedy dva nebo více přísudků

Souvětí podřadné má pouze jednu větu hlavní

Souvětí souřadné má dvě a více hlavních vět

Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě.

Vedlejší věta: mluvnicky závisí na jiné větě v souvětí

Metodický list pro učitele	
Téma:	Věta jednoduchá a souvětí
Ročník:	6.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta jednoduchá, souvětí, souvětí podřadné a souvětí souřadné. Žák rozezná větu jednoduchou od souvětí. Žák rozezná souvětí podřadné a souřadného. Žák dokáže dané pojmy vyhledat v textu.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystříhli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Věta hlavní a věta vedlejší (6/5)

Věta, která zastupuje větný člen, se nazývá **VĚTA VEDLEJŠÍ**.
Věta, která mluvnicky nezávisí na jiné větě v souvětí, se nazývá **VĚTA HLAVNÍ**.
Věta, která závisí na jiné, je **VĚTA ZÁVISLÁ**.
Věta, na níž závisí jiná věta, je **VĚTOU ŘÍDÍCÍ**.

Jak poznáme, která věta je hlavní a která vedlejší? Zeptáme se jednou z nich tak, abychom si druhou odpověděli.

Př. Zpívali, protože měli radost. **PROČ** zpívali? (v. hlavní) => Protože měli radost. (v. vedlejší)

1. Doplň správně tabulku:

a) Až se najím, půjdu ven.

Věta hlavní.....
Věta vedlejší.....
Věta řídicí.....
Věta závislá.....

b) Rád jsem mu vyhověl, protože si to zaslouží.

Věta hlavní.....
Věta vedlejší.....
Věta řídicí.....
Věta závislá.....

c) Babička neopustila údolí, kde našla nový domov.

Věta hlavní.....
Věta vedlejší.....
Věta řídicí.....
Věta závislá.....

d) Když mi vyhovíš, uděláš mi velkou radost.

Věta hlavní.....
Věta vedlejší.....
Věta řídicí.....
Věta závislá.....

Větu závislou oddělujeme vždy od věty řídicí čárkou.

Věta závislá je ke své větě řídicí vždy připojena pomocí **spojovacího výrazu**.

Spojovacím výrazem může být:

- a) spojka
- b) zájmeno
- c) příslovce

2. Vytvoř souvětí podle grafů.

a) 1VH, _____ které 2VV.

.....

b) 1VH, _____ protože 2VV.

.....

c) Když 1VV, _____ 2VH.

.....

3. Doplně do tabulky otázky, kterými se zeptáš na větu vedlejší.

	PROČ?
1. Dostali jsme trest, protože jsme zlobili.	
2. Šli místy, kam člověk dosud nevstoupil.	
3. Kdo chce vyniknout, musí trénovat.	
4. Snažil se tak, že se celý zpotil.	
5. Když se setmělo, vyšli jsme na cestu.	
6. Budeme-li trpěliví, určitě se dočkáme.	

4. Vytvoř graf daným souvětím.

a) Tereza pozorovala loď, jak mizí za obzorem.

b) Odešel, aby nás nerušil.

c) Dokud se to neobjasí, nikdo neodejde.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Věta, která zastupuje větný člen, se nazývá **VĚTA VEDLEJŠÍ**.

Věta, která mluvnicky nezávisí na jiné větě v souvětí, se nazývá **VĚTA HLAVNÍ**.

Věta, která závisí na jiné, je **VĚTA ZÁVISLÁ**.

Věta, na níž závisí jiná věta, je **VĚTOU ŘÍDÍCÍ**

Jak poznáme, která věta je hlavní a která vedlejší? Zeptáme se jednou z nich tak, abychom si druhou odpověděli.

Př. Zpívali, protože měli radost. **PROČ** zpívali? (v. hlavní) => Protože měli radost. (v. vedlejší)

Větu závislou oddělujeme vždy od věty řídicí čárkou.

Věta závislá je ke své větě řídicí vždy připojena pomocí **spojovacího výrazu**.

Spojovacím výrazem může být: a) spojka

b) zájmeno

c) příslovce

Metodický list pro učitele

Téma:	Věta hlavní a věta vedlejší
Ročník:	6.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none">- samostatnou práci žáka;- skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta vedlejší, věta hlavní, věta závislá, věta řídicí. Žák rozezná větu hlavní od věty vedlejší. Žák dokáže vysvětlit rozdíl mezi větou závislou a řídicí.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none">- k učení a k řešení problému;- komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none">- materiál pro reedukační hodinu- materiál pro kontrolní práci- materiál pro opakování v hodině- materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Věty podle postoje mluvčího (7/1)

Věty podle postoje mluvčího:

1. **Oznamovací:** vyjadřuje oznámení, prosté sdělení, tvrzení či informaci. V písmu je označena tečkou.
2. **Tázací:** vyjadřuje dotaz, otázku. V písmu je označena otazníkem.
3. **Přací:** vyjadřuje přání nebo žádost, přičemž uskutečnění nezávisí na mluvčím ani příjemci. Bývá zakončena vykřičníkem.
4. **Rozkazovací:** vyjadřuje žádost jako přímý rozkaz, zákaz nebo vybídnutí. v písmu je označena vykřičníkem nebo tečkou.

1. Určuj věty podle postoje mluvčího.

- A. Jdeš tam se mnou?.....
- B. Podej mi, prosím, pero.....
- C. Zavolej tam hned!.....
- D. Mám Tě ráda.....
- E. Petr mi špatně rozuměl.....
- F. Vypni už ten počítač!.....
- G. Kdo z vás to ví?.....
- H. Kéž by to byla pravda.....
- I. Napsal jsem úkol už včera.....
- J. Zavři dveře!.....
- K. Máš pravdu.....
- L. Ať už jsou Vánoce.....
- M. Máš už hotové úkoly?.....
- N. Nech toho!.....
- O. Kéž by přijela babička.....

2. Doplně správné interpunkční znaménko za věty.

Kolik tam toho ještě je_ Vůbec se nenamáhal nám pomoci_ Ať už jsou Vánoce_ Několikrát se přišli zeptat, kolik tam toho ještě je_ Pomoc_ Odejdi_ Kde je taška s nákupem_ Ani se mi tady neukazuj_ Kolikrát Vám to mám ještě opakovat_ Kde ses toulal ty kluku_ Tak to být může_ Je to vůbec možné_ Přijdu hned_ Kdy k nám přijdeš_

Věty:

Jednočlenné (bezpodmětné): Vyznačují se tím, že nemají základní syntaktickou dvojici (podmět, přísudek). Základem těchto vět je pouze slovesný tvar určitý.
Př. Stmívá se. Bolí mě břicho.

Dvojčlenné: Věty dvojčlenné naproti tomu mají základní stavební dvojici (oba základní větné členy – podmět a přísudek, které mohou být holé nebo rozvířené).
Př. Viděla jsem krásný obraz.

Větný ekvivalent: Ten nemá formu ani podmětu, ani přísudku. Obvykle jde pouze o jedno slovo, které tvoří samostatnou výpověď. Ekvivalent má většinou formu *rozkazu, zákazu, povelu, souhlasu nebo nesouhlasu, či citoslovných vyjádření*.
Př. Fuj! Nekrepat!

3. Spoj správně:

- Jo.
- Nekrepat!
- Na hodině jsme probírali těžkou látku.
- Zahřmělo
- Je mi smutno.
- Nesmím chodit domů pozdě.
- Píchá mě v zádech
- Fuj!
- Viděla jsem krásný obraz.
- Nemám ráda zlé lidi.

Věta jednočlenná

Věta dvojčlenná

Větný ekvivalent

4. Vymysli vlastní příklady (minimálně 2):

A) Věta jednočlenná:.....

.....

B) Věta dvojčlenná:.....

.....

C) Větný ekvivalent.....

.....

.....

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystřihnout a neustále ji při sobě nosit.

Věty podle postoje mluvčího:

Oznamovací: vyjadřuje oznámení, prosté sdělení, tvrzení či informaci. V písmu je označena tečkou.

Tázací: vyjadřuje dotaz, otázku. V písmu je označena otazníkem.

Přací: vyjadřuje přání nebo žádost, přičemž uskutečnění nezávisí na mluvčím ani příjemci. Bývá zakončena vykřičníkem.

Rozkazovací: vyjadřuje žádost jako přímý rozkaz, zákaz nebo vybídnutí. V písmu je označena vykřičníkem nebo tečkou.

Věty

Jednočlenné (bezpodmětné): Vyznačují se tím, že nemají základní syntaktickou dvojici (podmět, přísudek). Základem těchto vět je pouze slovesný tvar určitý.

Př. Strmívá se. Bolí mě břicho.

Dvojčlenné: Věty dvojčlenné naproti tomu mají základní stavební dvojici (oba základní větné členy – podmět a přísudek, které mohou být holé nebo rozvitě).

Př. Viděla jsem krásný obraz.

Větný ekvivalent: Ten nemá formu ani podmětu, ani přísudku. Obvykle jde pouze o jedno slovo, které tvoří samostatnou výpověď. Ekvivalent má většinou formu *rozkazu, zákazu, povelu, souhlasu nebo nesouhlasu, či citoslovných vyjádření*.

Př. Fuj! Neklepat

Metodický list pro učitele	
Téma:	Věty podle postoje mluvčího
Ročník:	7.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta oznamovací, tázací, přací, rozkazovací, věta jednočlenná, věta dvojčlenná a větný ekvivalent. Žák od sebe dané věty rozezná. Žák dokáže vymýšlet vlastní příklady daných vět.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Základní skladební dvojice (7/2)

PODMĚT: vyjadřuje původce nebo nositele činnosti, stavu nebo vlastnosti. Ptáme se:
Kdo, co?

1. Vyhledej ve větách **PODMĚT** a podtrhni ho zeleně.

Každý má rád veselohry. Raněný se probрал z bezvědomí. Dnes nepřišel nikdo. Od rybníka se ozvalo hlasité žbluňk. Zjara je nutné přesadit některé květiny. Křesla potřebují potáhnout. Hlavní výhrou byl milion. Honzo, půjdeš tam? Kape nám radiátor. Mirkovi se podařilo zvítězit. Pak začalo nekonečné vzpomínání na staré časy. Naučit se báseň pro něj není snadné.

PODMĚT:

- 1) Vyjádřený: ve větě je vyjádřen. **Př. Táta přišel.**
- 2) Nevyjádřený: ve větě není vyjádřen, poznáme ho podle koncovky slovesa. **Př. Přišel. [on]**

2. Vyhledej ve větách **PODMĚT**:

- a) vyjádřený a podtrhni ho červeně
- b) nevyjádřený a nadepiš ho nad větu.

Ty tam nepůjdeš? Jolana se stala chemičkou. Tatínek pracuje jako zámečnick. Učíš se? Tereza je moje kamarádka. Nerada bych se s ním potkala. Ondra byl hodně špinavý. Maminka je překladatelka. Chodili do školy každý den. Jarka je velmi upovídaný. Píše mi moje nelepší kamarádka. Moře bylo azurově modré.

PODMĚT
několikanásobný:
Př. Prokop a Milada
pečou buchty.

3. Vyhledej ve větách **PODMĚTY** několikanásobné a podtrhni je oranžově.

Tomáš ani Tereza mu k narozeninám nepopřáli. Maminka a tatínek jezdí do práce každý den. Alena a Adéla jsou sestry. Ondra, Pavel a Michal se venku pěkně umazali. Šimon i Petr jsou na mě hodní. Švestky, meruňky i broskve padají ze stromu. Autobus, vlak a auto jsou dopravní prostředky. Honza i Lukáš mají rádi čokoládu.

PŘÍSUDEK: vyjadřuje, co podmět dělá, jeho stav. Ptáme se otázkou: Co dělá podmět?

4. Vyhledej ve větě PŘÍSUDEK a podtrhni je modře:

Vyúčtování vám zasiláme obratem. Na půdě se usídlil hranostaj. Ondra byl slušně umazaný. Šimon je špatný účetní. Nepotkali jsme tam živáčka. Už brzo budou padat kaštiny. Malba byla velmi zašlá. Snažili jsme se o lepší umístění. Nerada bych se s ním potkala. Kočky byly pořádně hladové. Cyril se stal ředitelem. Všichni jsme měli vztek. Smáli se Ti?

PŘÍSUDEK:

slovesný jednoduchý (Zítra odpadá škola.)

slovesný složený (Mohl by ses za mě přimluvit?)

jmenný se sponou (Adam je předsedou třídy.)

5. Vyhledej PŘÍSUDEK:

- slovesný a podtrhni ho černě
- jmenný se sponou a podtrhni ho žlutě

Matematický příklad je snadný. Odpoledne nikam nepůjdeme. Všichni jsme byli jízdou autobusem velmi unaveni. Ta polévka je vaše? Strom spadl přes cestu. Maminka je překladatelka. Mraky ustoupily sluníčku. Koupel v teplé vodě je příjemná. Jarda je velký mluvka. Sestra mi přinesla nový mobilní telefon. Dveře jsou otevřené. Mléko bylo kyselé. Alena se stala tanečnicí.

Základní skladební dvojici tvoří **PODMĚT** a **PŘÍSUDEK**.

6. Vyhledej ve větách ZÁKLADNÍ SKLADEBNÍ DVOJICI:

Učení není vždy snadné. Ty ses ještě nestal potápěčem? Pomáhali jsme sousedům očesat ovoce. Její otázky se postupně stávaly nepříjemnými. Tělocvična byla naplněna žáky všech tříd. Ze všeho nejméně si přejeme zůstat doma. Děti byly oprávněně zvědavé na výsledek pokusu. Jonáš se stal ředitelem. Arnošt Lustig napsal mnoho úspěšných děl.

Metodický list pro učitele	
Téma:	Základní skladební dvojice
Ročník:	7.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: podmět, přísudek, podmět a základní skladební dvojice. Žák rozezná podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný, přísudek slovesný a jmenný se sponou. Žák dokáže v textu vyhledávat podměty a přísudky.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Rozvíjející větné členy (7/3)

Jiří Žáček: Limerik Edwardu Learovi

Byl jeden dědeček poněkud **nesmělý**
vymýšlel **nesmysly** a měl rád veselí:

Jen ať se děti pobaví,
vždyť smích je dobrý **pro zdraví**,
aspoň z nich vyrostou veselí dospělí.

Jiří Žáček
je český spisovatel,
překladatel, básník
a sběratel.

Byl jeden dědeček z Tahiti

a ten si potrpěl na hity.

Zpíval hity v esperantu,

až si vymkl **čelist** z pantu,

ten **starý** pišišvor z Tahiti.

Jeden starouš z Addis Abeby

vsadil se, že spočte hvězdy na nebi.

Počítal je celou noc

a pak zvolal: „Je jich moc!“

ten vykuk z Addis Abeby.

6. Najdi v textu všechny:

- c) **PODMĚTY** a podtrhni je **zeleně**.
- d) **PŘÍSUDKY** a podtrhni je **modře**.

7. U **zvýrazněných** slov, v textu, urči, o jaký se jedná větný člen.

- a) **nesmělý**
- b) **nesmysly**
- c) **pro zdraví**
- d) **čelist**
- e) **starý**

8. V posledním odstavci básně:

- a) urči všechny větné členy
- b) udělej graf zvýrazněné věty

Jeden starouš z Addis Abeby
vsadil se, že spočte hvězdy na nebi.

Počítal je celou noc

a pak zvolal: „Je jich moc!“
ten vykuk z Addis Abeby.

Graf:

9. Ve větách:

- c) urči všechny větné členy
 - d) udělej graf ke každé větě
- !!!(Pozor, pro potřeby tohoto cvičení byly věty upraveny)

a) Byl jeden dědeček z Tahiti.

b) On si potrpěl na hity.

c) Zpíval hity v esperantu.

d) Vymkl si čelist z pantu.

10. Dalším úkolem bude pro tebe hra pexeso, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrme vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Přísudek - hledám sloveso

Jmenný	sloveso být, stát se + jméno (podstatné, přídavné, zájmeno, číslovka)	Přj
Slovesný	<u>slovesný jednoduchý</u> = jen celý tvar jednoho slovesa (šel bych, četl jsi) <u>složený</u> = fázové sloveso nebo způsobové sloveso: začít, moci, přestat, muset, zůstat, smět, chtít, mít (povinnost) + infinitiv	Přs

Podmět - kdo, co - otázka 1. pádu

Společně s přísudkem tvoří základní skladební dvojici	PO
---	----

Přívlastek - jaký?

Závisí na podstatném jméně	PK
----------------------------	----

Předmět - pádové otázky: co, koho, čeho, komu, čemu, o kom, o čem, s kým, s čím

Nezávisí na podstatném jméně	PT
------------------------------	----

Příslovečné určení - Nezávisí na podstatném jméně

Místa	Kde, kam, odkud?	PUM
Času	Kdy, odkdy, dokdy?	PUČ
Podmínky	Kdy, za jaké podmínky?	PU podm.
Způsobu	Jak, jakým způsobem?	PUZ
Míry	Do jaké míry?	PU míry
Příčiny	Proč, z jaké příčiny?	PU příč.
Účelu	Proč, za jakým účelem?	PU úč.
Připustky	I přes jakou skutečnost?	PU příp.

Babička běžela do obchodu pro jablka.	Babička běžela do obchodu pro jablka.	Babička běžela do obchodu pro jablka.	Babička běžela do obchodu pro jablka .
Hodný Honza by býval přijel včas.	Hodný Honza by býval přijel včas.	Hodný Honza by býval přijel včas .	Salát z mrkve mám nejraději.
Tatínek se stal ředitelem banky.	Jolana běžela závod velmi rychle .	Děvčata tancovala bosa .	Přes zákaz rodičů stejně Tereza přišla.
Uděláme to při dobré vůli .	Užíval klínu ke štípání dřeva.	Kvůli synovi se odstěhoval do Prahy.	Křičel do ochraptění .

PODMĚT	PŘÍSUDEK SLOVESNÝ JEDNODUCHÝ	PŘÍSUDEK JMENNÝ SE SPONOU	PŘEDMĚT
PŘÍVLASTEK SHODNÝ	PŘÍVLASTEK NESHODNÝ	PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ MÍSTA	PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ ČASU
PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ ZPŮSOBU	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ PODMÍNKY	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ MÍRY	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ PŘÍČINY
PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ ÚČELU	PŘÍLOVEČNÉ URČENÍ PŘÍPUSTKY	DOPLNĚK	PŘÍSUDEK SLOVESNÝ SLOŽENÝ

Metodický list pro učitele	
Téma:	Rozvíjející větné členy
Ročník:	7.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: podmět, přísudek, rozvíjející větný člen. Žák umí vyhledat v textu rozvíjející větné členy. Žák dokáže v textu vyhledávat podměty a přísudky.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Vedlejší věty (7/4)

1. Určete druhy vedlejších vět

Zavolej mi,	kdybys něco chtěl.	
	až budeš mít čas.	
	kde budeš.	
	protože jsem smutný.	
	i když se Ti nechce.	

2. Vymysli k dané větě vedlejší věty určených druhů.

Přinesla mi dárek,		vedlejší věta přísloušná časová
		vedlejší věta přísloušná místní
		vedlejší věta přísloušná účelová
		vedlejší věta přívlastková
		vedlejší věta přísloušná příčinná

Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě. **Vedlejší věta:** mluvnicky závisí na jiné větě v souvětí.

3. Vytvoř souvětí podle zadání.

a) 1VH, 2VV přísloušná místní.

.....

b) 1VV přívlastková, 2VH.

.....

c) 1VH, 2VV podmětová.

.....

4. Vytvoř grafy daným vedlejším větám.

a) Poradili nám, kam máme zamiřit nejdříve.

b) Uspořádání žáků bylo takové, aby všichni dávali pozor.

c) Nemám ráda, když mi někdo radí.

5. Doplň chybějící informace:

a) Vedlejší věta podmětná vyjadřujevěty řídicí.

b) Na vedlejší větu přívlastkovou se ptáme otázkami.....

c) Vedlejší věta příslovečná časová vyjadřuje.....

d) „Pozoroval dceru, jak kreslí kočku,“ je vedlejší věta.....

e) Jak? Jakým způsobem se ptáme na vedlejší větu.....

f) Na vedlejší větu předmětnou se neptámeapádem.

g) Vedlejší věta..... vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek.

6. Určuj druhy vedlejších vět.

a) Sobecký je do té doby, dokud ho na to někdo neupozorní.

b) Kam nechodí Honza, tam chodí Zuzana.

c) Proč to neděláš, stejně jako to dělám já.

d) Potřebuji, abyste mi pomohli s domácím úkolem.

e) Zasáhneš-li, nebude se s tebou už bavit.

7. Dalším úkolem bude pro tebe hra, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řidící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče, vyhraje.
Předmětná	předmět řidící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný, toho si lidé váží.
Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řidící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, či?	který, jaký, jenž, kdo, co...	Vrátila mi knihu, kterou jsem ji půjčila.
Příslovečná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel.
Příslovečná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet, dojdi nakoupit.
Příslovečná způsobová	příslovečné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili.
Příslovečná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily.
Příslovečná příčinná	příčinu děje věty řidící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdil se, protože se nejezdily tramvaje.
Příslovečná účelová	účel vzhledem k větě řidící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu.
Příslovečná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řidící	Za jaké podmínky?	jestliže, – li, kdyby, když	Jestli se ti to líbí, tak ti to dám.
Příslovečná přípustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	ač, ačkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času.
Doplňková	doplňek věty řidící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kterak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku.

Je nutné, aby
ses jim
omluvil.

Vedlejší věta
podmětná

Řeka byla,
jako by ji
postříbřil.

Vedlejší věta
přísudková

Znáte toho
člověka, který
vás zradil?

Vedlejší věta
přívlastková

Vidím ho tam,
jak tam stojí
s hlavou
skloněnou.

Vedlejší věta
doplňková

Vrátil se tam,
odkud přišel.

Vedlejší věta
přísllovečná
místní

Počkám na
tebe, dokud
nepřijdeš.

Vedlejší věta
přísllovečná
časová

Pozdravil, jak se sluší.	Vedlejší věta příslovečná způsobová
Co by si počali, kdy neměli maminku	Vedlejší věta příslovečná podmínková

I když je Jana
mladá, je
velmi
nemocná.

Vedlejší věta
přísloušná
přípustková

Řekl, že
k nám přijde.

Vedlejší věta
předmětná

Metodický list pro učitele	
Téma:	Vedlejší věty
Ročník:	7.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovné vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta hlavní, věta vedlejší Žák rozezná větu hlavní od věty vedlejší. Žák dokáže v textu určovat vedlejší věty.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystříhli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Opakování vedlejších vět (7/5)

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řidící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče, vyhraje.
Předmětná	předmět řidící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný, toho si lidé váží.

1. Urči druhy vedlejších vět.

- Je nutné, aby ses omluvil.
- Jirka byl takový, jako by mu uletěly včely.
- Kdo se bojí, nesmí do lesa.
- Řekl, že se vrátí v pět hodin.
- Třída byla, jako by ji uklidili.
- Co říká, je pravda.
- Nechtěl, abych to tajemství prozradil.

Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řidící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, ů?	který, jaký, jenž, kdo, co...	Vrábila mi knihu, kterou jsem jí půjčila.
Doplnková	doplněk věty řidící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kterak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku.

2. Urči druhy vedlejších vět.

- Půjčila mi knihu, kterou jsem si velmi oblíbila.
- Vidím, jak stojí s hlavou skloněnou.
- Znáte toho člověka, který vás zradil?
- Učeň pozoroval mistra, jak opravuje stroj.
- V televizi ukazovali žáky, jak se dovedou zapojit do diskuse.

Příslovná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel.
Příslovná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet , dojde nakoupit.
Příslovná způsobová	příslovné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili.
Příslovná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily.
Příslovná příčinná	příčinu děje věty řídící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdil se, protože se nejezdily tramvaje.
Příslovná účelová	účel vzhledem k větě řídící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu.
Příslovná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řídící	Za jaké podmínky?	jestliže, -li, kdyby, když	Jestli se ti to líbí , tak ti to dám.
Příslovná přípustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	až, ažkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času.

3. Urči druhy vedlejších vět.

- Vrátil se tam, kde mu býval dobře.
- Nepřišel, protože byl nemocný.
- Počkám, dokud nepřijdeš
- Půjdeme tudy, kudy jsem chodíval s babičkou.
- Kdyby bylo hezké počasí, jeli bychom na výlet.
- Udělal to lépe, než jsem počítal.
- Jitka koupila ovoce, aby udělala salát.
- Až se vrátíš, budeš žasnout.
- Křičel, až nám zaléhaly uši.
- Neodjel jsem na výlet, protože jsem zaspal.
- Chvátal, aby stihl vlak.
- Přišel, přestože hustě sněžilo.

4. Dalším úkolem bude pro tebe hra domino, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řidící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče , vyhraje.
Předmětná	předmět řidící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný , toho si lidé váží.
Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řidící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, či?	který, jaký, jenž, kdo, co...	Vrátila mi knihu, kterou jsem ji půjčila .
Příslovečná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel .
Příslovečná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet , dojde nakoupit.
Příslovečná způsobová	příslovečné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili .
Příslovečná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily .
Příslovečná příčinná	příčinu děje věty řidící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdil se, protože se nejezdily tramvaje .
Příslovečná účelová	účel vzhledem k větě řidící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu .
Příslovečná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řidící	Za jaké podmínky?	jestliže, - li, kdyby, když	 Jestli se ti to líbí , tak ti to dám.
Příslovečná přípustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	ač, ačkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času .
Doplnková	doplněk věty řidící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kterak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku .

START	Je nutné, aby ses jim omluvil.
Vedlejší věta podmětová	Řeka byla, jako by ji postříbřil.
Vedlejší věta přísudková	Znáte toho člověka, který vás zradil?
Vedlejší věta přívlastková	Vidím ho tam, jak tam stojí s hlavou skloněnou.
Vedlejší věta doplňková	Vrátil se tam, odkud přišel.
Vedlejší věta příslovečná místní	Počkám na tebe, dokud nepřijdeš.
Vedlejší věta příslovečná časová	Pozdravil, jak se sluší.
Vedlejší věta příslovečná způsobová	Co by si počali, kdy neměli maminku.
Vedlejší věta příslovečná podmínková	I když je Jana mladá, je velmi nemocná.
Vedlejší věta příslovečná přípustková	Řekl, že k nám přijde.
Vedlejší věta předmětová	ČÍL

Metodický list pro učitele

Téma:	Opakování vedlejších vět
Ročník:	7.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta hlavní, věta vedlejší. Žák dokáže určovat druhy vedlejších vět.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Opakování větných členů (8/1)

Jules Verne: Cesta do středu Země

1. V neděli, dne 24. května roku 1863, **vešel můj strýc**, professor Lidenbrock, spěšně do svého domku č. 19 v Královské ulici, jedné z nejstarších starého města hamburského.
2. **Marta bezpochyby myslila**, že se s obědem opozdila, nebo teprve nedávno zatopila.
3. „To je pěkné,“ pravil jsem, „ale je-li strýc hladov, **bude se jistě mrzout zlobiti.**“
4. „**Pan Lidenbrock je již zde?**“ zvolala Marta všecka polekána dvěře do jídelny otvírajíc.
5. „Ano, Marto; na oběd je však ještě dosti času, neboť na věži svatomichaelské odbilo teprve půl druhé.“
6. „**Ale proč jde pan Lidenbrock již domů?**“
7. „**Však on nám to poví.**“
8. „Již je zde; **já zase běžím**, pane Jindřichu, jen ho poněkud uchláchole,“ pravila mi stará služka do kuchyně spěchajíc.

1. Vypiš všechny:

- A) Podměty vyjádřené:
- B) Podměty nevyjádřené:

Jules Verne byl francouzský spisovatel, který je považován za zakladatele vědeckofantastické literatury.

2. Ve **zvýrazněných** větách vyhledej základní skladební dvojici:

- A) Podmět (podtrhni zeleně)
- B) Přísudek (podtrhni modře)

Karel Toman
Září

Můj bratr dooral a vypřáh koně.
A jak se stmívá,
věrnému druhu hlavu do hřívý
položil tiše, pohladil mou šíjí

a zaposlouchal se, co mluví kraj.

Zní zvony z dálky tichým svatvečerem;
modlitba vesnic stoupá chladným šerem.
Duch země zpívá: úzkost, víra, bolest
v jediný chorál slily se a letí
k věčnému nebi.

Svatý Václave,
nedej zahynouti
nám i budoucím.

Karel Toman
český spisovatel
patříci mezi
představitelě tzv.
generace buřičů.

3. Ve vyznačených větách urči větné členy.

- A) Věrnému druhu hlavu do hřívý položil tiše.
- B) Modlitba vesnic stoupá chladným šerem.

4. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE).

A) Bratr je ve větě PODMĚTEM .	ANO – NE
B) Z dálky je větě PŘÍSUDKEM .	ANO – NE
C) K věčnému je ve větě PŘÍVLASTKEM .	ANO – NE
D) Nám je ve větě DOPLŇKEM .	ANO – NE
E) Koně je větě PŘEDMĚTEM .	ANO – NE

5. Vyhledej v textu všechny:

- A) Přívlastky (podtrhni je červeně)
- B) Přísudky (podtrhni je žlutě)

6. Utvoř větu tak, aby odpovídala zadání.

Příklad:

Podmět - přísudek - předmět - příslovečné určení způsobu -
předmět.

Babička otevřela Nadě rychle dveře.

- A) Přívlastek shodný - podmět - přísudek - příslovečné určení času.
- B) Podmět nevyjádřený - přísudek - přívlastek - předmět.
- C) Přísudek - podmět - předmět - příslovečné určení - předmět.
- D) Podmět - přísudek - příslovečné určení - přívlastek - předmět.
- E) Podmět - přívlastek neshodný - přísudek - předmět.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystřihnout a neustále ji při sobě nosit.

Přísudek – hledám sloveso

Jmenný	sloveso být, stát se + jméno (podstatné, přídavné, zájmeno, číslovka)	Přj
Slovesný	<u>slovesný jednoduchý</u> = jen celý tvar jednoho slovesa (šel bych, četl jsi) <u>složený</u> = fázové sloveso nebo způsobové sloveso: začít, moci, přestat, muset, zůstat, smět, chtít, mít (povinnost) + infinitiv	Přs

Podmět – kdo, co – otázka 1. pádu

Společně s přísudkem tvoří základní skladební dvojici	PO
---	----

Přívlastek – jaký?

Závisí na podstatném jméně	PK
----------------------------	----

Předmět – pádové otázky: co, koho, čeho, komu, čemu, o kom, o čem, s kým, s čím

Nezávisí na podstatném jméně	PT
------------------------------	----

Příslovečné určení – Nezávisí na podstatném jméně

Místa	Kde, kam, odkud?	PUM
Času	Kdy, odkdy, dokdy?	PUC
Podmínky	Kdy, za jaké podmínky?	PU podm.
Způsobu	Jak, jakým způsobem?	PUZ
Míry	Do jaké míry?	PU míry
Příčiny	Proč, z jaké příčiny?	PU příč.
Účelu	Proč, za jakým účelem?	PU úč.
Připustky	I přes jakou skutečnost?	PU příp.

Metodický list pro učitele	
Téma:	Opakování větných členů
Ročník:	8.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojem větný člen. Žák dokáže určovat větné členy.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	<p>Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystříhli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe.</p> <p><u>Využití listu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Věta jednoduchá a souvětí (8/2)

Eduard Petiška
je český
spisovatel a
hlavně autor knih
pro děti a mládež.

Eduard Petiška: Epos o Gilgamešovi

1. Enkiduovo rozbouřené srdce se po Šamašových slovech uklidnilo. 2. Hrdina usnul. 3. Navštívil se horečnatý sen. 4. Ve snu přistoupila k jeho lůžku obrovská okřídlená bytost se lví hlavou a orlími drápy a odvedla ho k plamenné podsvětí řece. 5. Okřídlená bytost svlékla Enkidua ze šatů a nahého ho položila do plamenné řeky. 6. Pak proměnil jeho kůži v ptáka. 7. Enkidu cítil, jak obrůstá peřím a jak odchází cestou, která nevede zpátky. 7. Vešel do podsvětí. 8. Rozprostírala se tam tma. 9. Ti, kdo obývali smutnou končinu tmy, byli odění peřím jako ptáci a pojídali prach a hlínu. 10. Enkidu se vyděsil snem a probral se ze spánku.

VĚTA JEDNODUCHÁ: větný celek vyjadřující jednu myšlenku. **Př.** (Jdu spát).
SOUVĚTÍ vzniká spojením dvou a více vět, má tedy dva nebo více přísudků. **Př.** Jdu spát, protože jsem unavený.

1. Ve větách potrhni všechny **PŘÍSUDEKY (modře)**.

2. Rozhodni o větách z textu, zda se jedná o větu jednoduchou, nebo o souvětí. Odpovědi zapiš do tabulky.

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.
9.	10.

3. U vět, které si označil jako souvětí, spočítej počet vět a vepiš je do tabulky.

4. Dopln chybějící informace

- A) Věta jednoduchá je věta, která obsahuje pouze jeden.....
- B) Souvětí vzniká spojením dvou a více.....
- C) Ve větách jednoduchých určujeme větné.....
- D) U souvětí můžeme určovat druhy.....vět.
- E) Souvětí může obsahovat dva a více.....
- F) Souvětí můžeme rozlišit naa.....
- G) Věta hlavní je mluvnicky.....
- H) Věta vedlejší je mluvnicky.....

5. Dopln do souvětí chybějící čárky

1. Chodím do školy abych se něco naučil.
2. Pes je zvíře jež je člověku nejměrnější.
3. Dokud se nepřevlékneš nikam tě nepustím.
4. Kdybys přišel dříve mohli bychom to stihnout.
5. Vyprávěl nám příhody které zažil o dovolené.
6. Moc si přejeme aby to dobře dopadlo.
7. Jelikož ho mám rád vždy mu pomohu.
8. Udělal to tak dobře že jsme se divili.
9. Je zajímavé že skoro nikdo nechyběl.
10. Pohlédl směrem odkud zaznělo volání.

Souvětí podřadné má pouze jednu větu hlavní
Souvětí souřadné má dvě a více hlavních vět
Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě.
Vedlejší věta: mluvnicky závisí na jiné větě v souvětí

6. Rozhodni, zda se jedná o souvětí souřadné (S), nebo podřadné (P).

1. Řekni mi, jak se ten dějepis mám naučit___
2. Petr ještě spal, když se ozvala ta hrozná rána___
3. Moc nám tady nemaluj a radši pryč upaluj___
4. Dnes jsem neuměla matematiku a dostala jsem poznámku___
5. Myslím, že ta vaše hudba se rozhodně nedá přeslechnout___
6. Písemku jsem musel opsat od sousedky, protože tuhle látku zatím neovládám___
7. Přestože jsem ztratil telefonní číslo, zavolám a domluví si schůzku_

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

VĚTA JEDNODUCHÁ: větný celek vyjadřující jednu myšlenku.

SOUVĚTÍ vzniká spojením dvou a více vět, má tedy dva nebo více přísudků

Souvětí podřadné má pouze jednu větu hlavní

Souvětí souřadné má dvě a více hlavních vět

Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě.

Vedlejší věta: mluvnicky závisí na jiné větě v souvětí

Metodický list pro učitele

Téma:	Věta jednoduchá a souvětí
Ročník:	8.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none">- samostatnou práci žáka;- skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta jednoduchá, souvětí, souvětí souřadné a podřadné, hlavní věta a věta vedlejší. Žák rozezná větu jednoduchou a souvětí. Žák dokáže odlišit souvětí souřadné a podřadné.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none">- k učení a k řešení problému;- komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none">- materiál pro reedukační hodinu- materiál pro kontrolní práci- materiál pro opakování v hodině- materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Vedlejší věty (8/3)

1. Mám pocit, že jde o velmi proměnlivý pojem. 2. Na ústřížku složenky bylo napsáno, kdy jsme peníze poslali. 3. Lidé komunikují tak, že hodně mluví. 4. Než šel pračlověk hledat partnerku, ozbrojil se důkladným kyjem. 5. Spal, jako když ho do vody hodí. 6. Řeka byla, jako by ji nabarvil. 7. Kam nechodí slunce, tam chodí lékař. 8. Potřebuji, abyste mi boty vyměnili hned. 9. I přes přísný zákaz kouření, zde kouřil každý den. 10. Nemám rád, když mi do toho někdo mluví.

1. Utvoř graf k větám č. 1, 2, 3.

2. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE).

a) Věta č. 4 je vedlejší věta podmětná	ANO – NE
b) Věta č. 5 je vedlejší věta příslovečná časová	ANO – NE
c) Věta č. 6 je vedlejší věta předmětná	ANO – NE
d) Věta č. 7 je vedlejší věta přívlastková	ANO – NE

3. U vět č. 8, 9, a 10:

- a) označ větu hlavní a vedlejší
b) urči, o jaký se jedná druh vedlejší

Potřebuji, abyste mi boty vyměnili hned.

I přes přísný zákaz kouření, zde kouřil každý den.

Nemám rád, když mi do toho někdo mluví

Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě.

Vedlejší věta: mluvnicky závisí na jiné větě v souvětí

Vedlejší věta:
mluvnický závisí na jiné větě v souvětí.
Větný člen:
nejmenší jednotka větné struktury

4. Nahrad'te podtržené větné členy vedlejšími větami.

- a) Chléb zabalený do mikrotenového sáčku vydrží déle požitelný
- b) Program měl zkontrolovat funkčnost operačního systému.
- c) Sešli jsme se za účelem vyjasnění stanovisek.
- d) Chlapci chlubícímu se svou silou se nedostávalo uznání.
- e) Operátor mi nabídl změnu tarifu.

5. Dopln souvětí, tak aby odpovídala zadání

- a) **Slyšel jsem, VV předmětná**

.....

- b) **Přijdeme, VV příslovečná podmínková**

.....

- c) **Pomohu ti, VV příslovečná účelová**

.....

- d) **Ráda tě pozvu, VV příslovečná důvodová**

.....

- e) **Úkol splní ten, VV podmětná**

.....

6. Dalším úkolem bude pro tebe hra, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řídící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče, vyhraje.
Předmětná	předmět řídící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný, toho si lidé váží.
Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řídící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, či?	kteřý, jaký, jenž, kdo, co...	Vrátila mi knihu, kteřou jsem jí půjčila.
Příslovečná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel.
Příslovečná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet, dojdí nakoupit.
Příslovečná způsobová	příslovečné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili.
Příslovečná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily.
Příslovečná příčinná	příčinu děje věty řídící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdlil se, protože se nejezdily tramvaje.
Příslovečná účelová	účel vzhledem k větě řídící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu.
Příslovečná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řídící	Za jaké podmínky?	jestliže, -li, kdyby, když	Jestli se ti to líbí, tak ti to dám.
Příslovečná přípustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	ač, ačkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času.
Doplňková	doplněk věty řídící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kterak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku.

<i>START</i>	Je nutné, aby ses jim omluvil.
Vedlejší věta podmětová	Řeka byla, jako by ji postříbřil.
Vedlejší věta přísudková	Znáte toho člověka, který vás zradil?
Vedlejší věta přívlastková	Vidím ho tam, jak tam stojí s hlavou skloněnou.
Vedlejší věta doplňková	Vrátil se tam, odkud přišel.
Vedlejší věta příslovečná místní	Počkám na tebe, dokud nepřijdeš.
Vedlejší věta příslovečná časová	Pozdravil, jak se sluší.
Vedlejší věta příslovečná způsobová	Co by si počali, kdy neměli maminku.
Vedlejší věta příslovečná podmínková	I když je Jana mladá, je velmi nemocná.
Vedlejší věta příslovečná přípustková	Řekl, že k nám přijde.
Vedlejší věta předmětová	<i>CÍL</i>

Metodický list pro učitele	
Téma:	Vedlejší věty
Ročník:	8.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta hlavní, věta vedlejší, větný člen. Žák rozezná rozdíl mezi vedlejší větou a větným členem. Žák dokáže určovat vedlejší věty.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Poměry mezi větami hlavními (8/4)

Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě. Tudiž může stát i samostatně mimo souvětí jako věta jednoduchá.

1. Urči poměry mezi větami hlavními.

- Mám hlad, ale v lednici nic není.....
- Nastydl jsem, proto teď ležím v posteli.....
- Buď tam půjdu s Honzou, nebo s Terezou.....
- Svítilo slunce a foukal teplý vítr.....
- Alena přišla na návštěvu, neboť jsme ji pozvali.....

2. Zvýrazni, ve větách ve cvičení č. 1, spojovací výrazy.

3. Spoj správně věty s příslušnými poměry.

- Lékař mi předepsal léky, a tak jsem si je vyzvedl v lékárně.
- Šlápl jsem do kaluže, ale boty jsem si neušpinil.
- Pršelo, dokonce foukal i silný vítr.
- Snědl jsem všechnu zmrzlinu, neboť jsem na ni měla chuť.
- Koupila jsem dárek a předala ho kamarádce.

- Poměr slučovací
- Poměr důsledkový
- Poměr odporovací
- Poměr stupňovací
- Poměr příčinný

4. Doplň chybějící informace.

- U poměru důsledkového obsah druhé věty vyjadřuje.....
děje věty první.
- U poměrudruhá věta je zpravidla obsahově
závažnější než první.
- U poměru odporovacího se nejčastěji vyskytují spojovací
výrazy.....
- Obsahy vět jsou si rovnocenné u poměru.....
- Buď - nebo, anebo, či, buď - buď, zdali - či, jsou spojovací
výrazy pro poměr.....
- Učím se každý den, neboť chci mít dobré známky. Je příklad
poměru.....

5. Doplň dvojice vět do souvětí ve všech souřadných poměrech, pokud to lze.

Př. Mám horečku. Bolí mě v krku.

Mám horečku **a** bolí mě v krku. Mám horečku, **ba dokonce** mě bolí v krku. Mám horečku, **ale** v krku mě nebolí. Stále mě **buď** bolí v krku, **nebo** mám horečku. Bolí mě v krku, **neboť** mám horečku. Mám horečku, **a proto** mě teď bolí i v krku.

Věty: Šli jsme na procházku. Stavili jsme se pro Alenu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Doplň správně interpunkci.

- a) Stavili se pro mě a já jsem šel.
- b) Stavili se pro mě a já jsem nešel.
- c) Stavili se pro mě a tak jsem šel
- d) Stavili se pro mě nebo zapomněli?
- e) Buď budeme hrát na schovávanou nebo budeme hrát honěnou.
- f) Často jsme si hrávali na schovávanou nebo jsme se honili.

Všechny souřadně spojené věty oddělujeme čárkami.
Čárku **nepíšeme** před spojkami: a, i, ani, nebo
= **POUZE V POMĚRU SLUČOVACÍM!!!**

7. Dalším úkolem bude pro tebe hra, potřebné informace a pomůcky dostaneš paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a
v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš
si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

	Popis poměru	Spojovací výrazy	Příklad
Poměr slučovací	Obsahy vět jsou si rovnocenné	1) a, i, ani, nebo (nepíšeme před nimi čárku) 2) také přitom, rovněž, i – i, ani – ani... (píšeme před nimi čárku)	Potoky zvučely i lesy hučely do dnešních dnů. <u>Nejdřív</u> spadlo jen několik kapek, <u>potom</u> se spustil liják.
Poměr stupňovací	Druhá věta je zpravidla obsahově závaznější než první (stupňuje význam)	nejen – ale, dokonce, nejen – ale dokonce, ba, ba ani, ba i, nejenže – nýbrž	<u>Nejenže</u> sis nenapsal domácí úkol, <u>ale</u> ani se neučil.
Poměr odporovací	Obsah druhé věty odporuje obsahu první věty	ale, avšak, však, jenže, leč, než, nýbrž, a (ve významu ALE)...	Vlkovi začali opravovat plot, <u>ale</u> Beránkovým se nechtělo.
Poměr vylučovací	Obsahy vět se vzájemně vylučují, buď platí jedna věta, nebo druhá	buď – nebo, anebo, či, buď – buď, zdali – či...	<u>Buď</u> půjdeš k doktorovi, <u>nebo</u> do školy.
Poměr příčinný	Obsah druhé věty vyjadřuje příčinu děje věty první	neboť, vždyť, totiž...	Musíš se teple obléct, <u>vždyť</u> už je tam zima.
Poměr důsledkový	Obsah druhé věty vyjadřuje důsledek děje věty první	a proto, proto, tudíž, totiž, a tedy, a tak...	Začínalo pršet, <u>proto</u> jsme spěchali domů

Věty k rozstříhání

Přišel pozdě a odešel o hodinu dřív

Schůzku nestihl, ale neomluvil se.

Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem

Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem

Vyhrál, dokonce překonal dosavadní
rekord

Chtěl uvařit večeři, nenakoupil na ni ale
včas.

Buď přijdu, nebo ti alespoň zavolám.

Neudělal úkol a byl drzý.

Začal víc pracovat, a tak neměl tolik
času na kamarády.

Buď si se mnou povídej, nebo si sleduj
televizi

Nenařídil si budík, a tak zaspal

Nic ji nebolí, nic ji netrápí.

V létě jezdili na kole nebo hráli nějaké hry.

Martina šla do školy a Honzík si hraje na zahradě.

Nejím brokolici ani nepiji čaj.

Vyhnal ho, ba nechtěl o jeho zaměstnání ani slyšet.

Závodníci věřili ve vítězství, dokonce i trenéři.

Napsali si to všichni, dokonce i Pepík.

Na sídlišti nebyl žádný obchod, ba ani stánek tam nestál.

Šel na nákup, dokonce umyl i nádobí.

Přichází noc, jenže je to noc bez klidu a spánku.

Chtěla bych jít tancovat, jenže nemám
s kým.

Čekal jsem ho, on však nepřišel.

Máš ji rád, ale stydíš se.

V létě putujeme pěšky, nebo jezdíme na
kole, nebo se plavíme na lodi.

Buď se archeologové mylili, nebo ne.

Buď se mnou půjdeš ty, nebo nepůjdu
ani já.

Buď dostanu hlavní cenu, nebo ji
dostane Martin.

Dneska půjdeme do divadla, nebo se
podíváme na film.

Byla dosud tma, neboť zima se již
přibližovala.

Babička se tomu nedivila, vždyť svá
vnoučata dobře znala.

Jirka přišel na sraz později, zdržel se
totiž na nádraží.

Vojta se nepodivil, je totiž zvyklý na
moje nápady.

Znala ho dobře, vždyť s ním studovala
pět let.

Tuto knihu jsem nečetl, proto ti o ní
nemohu nic říci.

Stanoviště č. 1
Poměr slučovací

Stanoviště č. 2
Poměr stupňovací

Stanoviště č. 3
Poměr odporovacích

Stanoviště č. 4
Poměr vylučovací

Stanoviště č. 5
Poměr příčinný

Stanoviště č. 6
Poměr důsledkový

Metodický list pro učitele	
Téma:	Poměry mezi větami hlavními
Ročník:	8.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta hlavní, poměr. Žák dokáže určovat poměry mezi větami hlavními.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystříhli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Opakování souvětí (8/5)

Oskar Wilde byl
anglický
spisovatel,
dramatik a básník.

Oskar Wilde: Obraz Doriana Graye

1. Uzřel nůž, kterým probodl Basila Hallwarda. 2. Mnohokrát už ho čistil, až na něm nezbyla ani poskvrnka. 3. Třpytil se a leskl. 4. Tak jako zahubil malíře, tak zahubí teď malířovo dílo. 5. Zahubí minulost, a tak bude volný. 6. Když zahubí ten obludný život duše, bude žít v klidu. 7. Uchopil nůž a probodl jím obraz. 8. Bylo slyšet výkřik a zadunění. 9. Ve výkřiku zazněl takový děs ze smrti, že sluhové se s leknutím probudili. 10. Dva páni se zastavili, a dokonce zvedli oči k tomu velkému domu. 11. Pak šli dál, dokud nepotkali policistu. 12. Policista několikrát zazvonil, ale nikdo nepřišel otevřít.

(upraveno)

1. U všech vět v textu urči:
a) věty hlavní (podtrhni je)
b) věty vedlejší (podtrhni je žlutě)

Hlavní věta: je
mluvnický nezávislá,
to znamená, že
v souvětí nezávisí na
další jiné větě.

Vedlejší věta:
mluvnický závisí na
jiné větě v souvětí

Souvětí podřadné má pouze jednu větu hlavní
Souvětí souřadné má dvě a více hlavních vět

2. Rozhodni, zda se jedná o souvětí souřadné, nebo podřadné.

1.	7.
2.	8.
3.	9.
4.	10.
5.	11.
6.	12.

3. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE).

- a) Věta č. 3 jsou dvě věty hlavní v poměru slučovacím. **ANO – NE**
- b) Věta č. 5. jsou dvě věty hlavní v poměru příčinném. **ANO – NE**
- c) Věta č. 7 jsou dvě věty hlavní v poměru stupňovacím. **ANO – NE**

4. Proved' rozbor vět č. 1, 2, 4 a 6.

- 1) Uzřel nůž, kterým probodl Basila Hallwarda.
- 2) Mnohokrát už ho čistil, až na něm nezbyla ani poskvrnka.
- 3) Tak jako zahubil maliře, tak zahubí teď maliřovo dílo.
- 4) Když zahubí ten obludný život duše, bude žít v klidu.

5. Proved' rozbor vět č. 8, 10 a 12.

- 1) Bylo slyšet výkřik a zadunění.
- 2) Dva páni se zastavili, a dokonce zvedli oči k tomu velkému domu.
- 3) Policista několikrát zazvonil, ale nikdo nepřišel otevřít.

6. Proved' GRAFICKÝ rozbor vět č. 9 a 11.

- a) Ve výkřiku zazněl takový děs ze smrti, že sluhové se s leknutím probudili.

- b) Pak šli dál, dokud nepotkali policistu.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řídící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče, vyhraje.
Předmětná	předmět řídící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný, toho si lidé váží.
Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řídící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, či?	kteřý, jaký, jenž, kdo, co...	Vrátila mi knihu, kteřou jsem jí půjčila.
Příslovná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel.
Příslovná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet, dojde nakoupit.
Příslovná způsobová	příslovné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili.
Příslovná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily.
Příslovná příčinná	příčinu děje věty řídící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdil se, protože se nejezdily tramvaje.
Příslovná účelová	účel vzhledem k větě řídící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu.
Příslovná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řídící	Za jaké podmínky?	jestliže, -li, kdyby, když	Jestli se ti to líbí, tak ti to dám.
Příslovná přípustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	ač, ačkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času.
Doplňková	doplňek věty řídící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kterak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku.

	Popis poměru	Spojovací výrazy	Příklad
Poměr slučovací	Obsahy vět jsou si rovnocenné	1) a, i, ani, nebo (nepíšeme před nimi čárku) 2) také přitom, rovněž, i – i, ani – ani... (píšeme před nimi čárku)	Potočky zvučely i lesy hučely do dnešních dnů. <u>Nejdřív</u> spadlo jen několik kapek, <u>potom</u> se spustil liják.
Poměr stupňovací	Druhá věta je zpravidla obsahově závaznější než první (stupňuje význam)	nejen – ale, dokonce, nejen – ale dokonce, ba, ba ani, ba i, nejenže – nýbrž	<u>Nejenže</u> sis nenapsal domácí úkol, <u>ale</u> ani se neučil.
Poměr odporovací	Obsah druhé věty odporuje obsahu první věty	ale, avšak, však, jenže, leč, než, nýbrž, a (ve významu ALE)...	Vlkovi začali opravovat plot, <u>ale</u> Beránkovým se nechtělo.
Poměr vylučovací	Obsahy vět se vzájemně vylučují, buď platí jedna věta, nebo druhá	buď – nebo, anebo, či, buď – buď, zdali – či...	<u>Buď</u> půjdeš k doktorovi, <u>nebo</u> do školy.
Poměr příčinný	Obsah druhé věty vyjadřuje příčinu děje věty první	neboť, vždyť, totiž...	Musíš se teple obléct, <u>vždyť</u> už je tam zima.
Poměr důsledkový	Obsah druhé věty vyjadřuje důsledek děje věty první	a proto, proto, tudíž, totiž, a tedy, a tak...	Začínalo pršet, <u>proto</u> jsme spěchali domů.

Metodický list pro učitele

Téma:	Opakování souvětí
Ročník:	8.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta hlavní, věta vedlejší, souvětí podřadné, souvětí souřadné. Žák dokáže určovat věty hlavní a vedlejší. Žák rozezná souvětí podřadné a souřadné.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, barevné pastelky.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Opakování větných členů (9/1)

Alois Jirásek byl český prozaik, dramatik a politik, autor řady historických románů a představitel realismu.

Alois Jirásek: Z Čech až na konec světa

1. V Londýně jsme se divili hned, jak jsme přijeli, a to tomu, jak nás vítali. 2. Zajeli jsme do jedné velké hospody. 3. A tu hned hospodská, již starší vdova, přišla s veškerou svou rodinou a vítajíc líbala nás všechny ona i její děti. 4. To líbání trvalo drahnou chvílí, až nás mrzelo a k smíchu bylo. 5. „Proč Vás líbali?“ ptali vnukové. 6. „Toť už jejich mrav.“ 7. Tak jako my na uvítanou ruku podáváme, tak oni líbají. 8. Jako my jsme se jim divili, tak i oni nám se divili. 9. Divili se našim dlouhým vlasům, neboť nebylo zde zvykem nositi dlouhé vlasy. 10. Myslili si, že ty vlasy nejsou naše, ale cizí, nějak na hlavu nalepené.

ÚKOLY K TEXTU

1. V tučně vyznačených větách urči větné členy

- A) Zajeli jsme do jedné velké hospody.
- B) To líbání trvalo drahnou chvílí.
- C) Proč vás líbali?
- D) Divili se našim dlouhým vlasům.

2. Vypiš z textu všechny:

- A) Předměty:.....
.....
.....
- Jak poznáš, že se jedná předmět?.....
.....
.....

3. Doplně správně tabulku, tak aby k sobě správně patřilo schéma a utvořená věta.

- F) Přívlastek shodný – podmět – přísudek – příslovecné určení času.
- G) Podmět nevyjádřený – přísudek – přívlastek – předmět.
- H) Podmět – přísudek – příslovecné určení – příslovecné určení
- I) Podmět – přísudek – příslovecné určení – přívlastek – příslovecné určení
- J) Podmět – přívlastek neshodný – přísudek – předmět.

- 1) Salát z mrkve připravuje mamince.
- 2) Hodný Honza přišel brzy.
- 3) Jana šla sama do Národního divadla.
- 4) Mirek běžel rychle domů.
- 5) Vyznal se krásné slečně.

A.....
B.....
C.....
D.....
E.....

4. Ve větách určuj větné členy:

- A) Děti se tísily kolem umyvadla plného čerstvých květin.
- B) Před dávnými časy pokrývaly celou krajinu rozsáhlé lesy.
- C) Posádky letadel vyřizují všechny záležitosti v operačním sále.
- D) Škola uspořádá počátkem letošních prázdnin závody chlapců a děvčat.
- E) Včera mně sestra přinesla slíbený lístek do Národního divadla.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Přísudek - hledám sloveso

Jmenný	sloveso být, stát se + jméno (podstatné, přídavné, zájmeno, číslovka)	Přj
Slovesný	<u>slovesný jednoduchý</u> = jen celý tvar jednoho slovesa (šel bych, četl jsi) <u>složený</u> = fázové sloveso nebo způsobové sloveso: začít, moci, přestat, muset, zůstat, smět, chtít, mít (povinnost) + infinitiv	Přs

Podmět - kdo, co - otázka 1. pádu

Společně s přísudkem tvoří základní skladební dvojici	PO
---	----

Přívlastek - jaký?

Závisí na podstatném jméně	PK
----------------------------	----

Předmět - pádové otázky: co, koho, čeho, komu, čemu, o kom, o čem, s kým, s čím

Nezávisí na podstatném jméně	PT
------------------------------	----

Příslovecké určení - Nezávisí na podstatném jméně

Místa	Kde, kam, odkud?	PUM
Času	Kdy, odkdy, dokdy?	PUC
Podmínky	Kdy, za jaké podmínky?	PU podm.
Způsobu	Jak, jakým způsobem?	PUZ
Míry	Do jaké míry?	PU míry
Příčiny	Proč, z jaké příčiny?	PU příč.
Účelu	Proč, za jakým účelem?	PU úč.
Připustky	I přes jakou skutečnost?	PU příp.

Metodický list pro učitele	
Téma:	Opakování větných členů
Ročník:	9.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - Samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: větný člen, rozvíjející větné členy. Žák dokáže určovat vedlejší větné členy.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Zvláštnosti větné stavby (9/2)

CITOSLOVCE není zpravidla větným členem a netvoří s žádným větným členem skladební dvojici. Oddělujeme je obvykle čárkou. **Př.** Brr, to je zima.

1. Ve větách vyhledej **CITOSLOVCE** a podtrhni ho zeleně

1. Au, to bolí.
2. Fuj, to jsem se lekl.
3. Ach, co si jen počneme.
4. Běda, to jsme nečekali.
5. No tak hněte sebou.
6. Hej, počkáš na nás?
7. Oj, to jsi neměl dělat.
8. Ha, teď jsem vás přistihl.
9. Halo, něco jste tu zapoměli.
10. Vida, už je tady.
11. Uf, to jsme se nadřeli.
12. Čau, jak se máš?
13. Hej, kamaráde, počkej chvílku.

OSLOVENÍ není součástí stavby věty. Odděluje se čárkou. **Př.** Aleno, kde jsi?

2. Vyhledej ve větách: a) **OSLOVENÍ** a podtrhni ho modře

b) doplň správně interpunkci

1. Táňo máš už hotový dort?
2. Kde je mami ten nový svetr?
3. Přinesla byste Terezko ten svícen?
4. Kde jsou tvoje sliby Honzo?
5. Aleši Aleši tys tomu zase jednou dal!
6. Na to se musí ty nešiko jinak.
7. Přátelé o tom jsem vám myslím ještě nevyprávěl.
8. Kdo děti najde prvního hřebka?
9. Dědo kdy přijdeš?

VSUVKA je výraz, věta či souvětí, které jsou vloženy do věty, ale nezávisí na jiném jejím členu.

3. Vyhledej ve větách **VSUVKU** a podtrhni ji červeně

1. Říkala mi to, a to vím zcela určitě, hned ten den, kdy jsme se u nich stavovali.
2. Tohle řešení by bylo možná nejlepší.
3. Máš asi, bohužel, pravdu.
4. Marečku, podejte mi prosím pero.
5. Tyhle dveře jsou, jak jste si jistě všimli, vzácným uměleckým dílem.
6. Sešli jsme se, jak jistě víte, za poněkud nezvyklých okolností.
7. Můj děda, pánbůh mu dej věčnou slávu, se něco s babičkou natrápil.

SAMOSTATNÝ VĚTNÝ ČLEN

stojí pro zdůraznění mimo větu. Oddělujeme ho čárkou. Většinou na něj odkazuje zájmeno ten ta to nebo příslovce. **Př. Karel,** ten byl ve škole.

4. Vyhledej ve větách:

- SAMOSTATNÝ VĚTNÝ ČLEN** a podtrhni ho **žlutě**.
- doplň správně interpunkci

1. Návrat první ligy ten se nám moc nevydařil. 2. Večer to už nám bylo dost chladno. 3. Je to ale prevít ten krtek. 4. Můj mladší bratr Hanuš ten si s ničím starosti nedělá. 5. Komediant a šprýmař to on vždycky býval. 6. Vepřové se zelím a knedlík to já rád. 7. V létě to se mu bydlelo v sudu ale co teď? 8. Sáhodlouze něco probírat to byla jeho radost. 9. To se mu to hrdinovi pokřikovala ze stromu.

5. Vyhledej ve větách:

- NEÚPLNOU VĚTU**
a podtrhni ji **oranžově**
- doplň úplnou verzi těchto vět

Př. Na koho čekáš? Na jelena.
(Já čekám na jelena)

- Co je to za květinu? Růže.
- Jak se jmenuje tento pes? Tarzan.
- Co teď? Nic.
- Co vaříš k obědu? Halušky.
- Co jsi mi chtěl? Nic.
- Co dávají v televizi? Televizní noviny.

NEÚPLNÁ VĚTA má vynechaný nějaký důležitý větný člen, který je ale zřejmý ze situace.
Př. Kam jdeš? K lávkář.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

- 1. CITOSLOVCE** není zpravidla větným členem a netvoří s žádným větným členem skladební dvojici. Oddělujeme je obvykle čárkou. Př. Brr, to je zima.
! Čárku nepíšeme, následuje-li oslovení či rozkazovací způsob. Pak neděláme pauzu ani v řeči. (Ne pojed!)
- 2. OSLOVENÍ** není součástí stavby věty. Odděluje se čárkou. Př. Aleno, kde jsi?
- 3. VSUVKA** je výraz, věta či souvětí, které jsou vloženy do věty, ale nezávisí na jiném jejím členu. Př. Podejte mi prosím pero.
- „*Vsuvky mohou být v různé míře ustálené, proto ani pravidlo o oddělování čárkou nelze chápat jako striktní, u některých typů lze od psaní čárky upustit.*“
- 4. SAMOSTATNÝ VĚTNÝ ČLEN** stojí pro zdůraznění mimo větu. Oddělujeme ho čárkou. Většinou na něj odkazuje zájmeno ten ta to nebo příslovce. Př. Karel, ten byl ve škole.
- 5. NEÚPLNÁ VĚTA** má vynechaný nějaký důležitý větný člen, který je ale zřejmý ze situace. Vyskytují se především v odpovědích na doplňovací otázky. Př. Kam jdeš? K lékaři.

Metodický list pro učitele

Téma:	Zvláštnosti větné stavby
Ročník:	9.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: citoslovce, oslovení, vsuvka, samostatný větný člen, neúplná věta. Žák dokáže určovat ve větách zvláštnosti větné stavby.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Vedlejší věty (9/3)

Arthur Bloch je americký spisovatel, humorista a autor knih Murphyho zákoníky.

Arthur Bloch: Lidé jsou jiní

1. Jsem archeolog se zaměřením na lidi. 2. Hrozně rád bych však věděl, přijdeme-li vůbec někdy na to, čím se lidé o nás robotů liší. 3. Ale určitě to nezjistíme tím, že budeme v jednom kuse kopat na mrtvých planetách. 4. Abyste tomu rozuměli, žil jsem kdysi s jedním člověkem, a proto vím, že všechno není tak jednoduché, jak nás učili ve škole. 5. Samozřejmě máme pár záznamů. 6. Roboti jako já se snaží, jak jen mohou, překlénout všechna neprobádaná místa, ale přesto se mi nezdá, že se k nějakým výsledkům dostaneme. 7. Máme jistotu, alespoň historici ji potvrzují, že lidé pocházejí z planety nazývané Země.

VĚTA JEDNODUCHÁ: větný celek vyjadřující jednu myšlenku. **Př.** (Jdu spát). **SOUVĚTÍ** vzniká spojením dvou a více vět, má tedy dva nebo více přísudků. **Př.** Jdu spát, protože jsem unavený.

1. Urči, jaké věty v textu jsou jednoduché a jaké souvětí.

Zapisuj pomocí číslic vět.

- a) věty jednoduché:.....
b) souvětí:.....

2. U věty č. 2:

- a) urči druh vedlejších vět
b) udělej graf věty

Hrozně rád bych však věděl, přijdeme-li vůbec někdy na to, čím se lidé o nás robotů liší.

3. Urči druh vedlejší věty u věty č. 3.

Ale určitě to nezjistíme tím, že budeme v jednom kuse kopat na mrtvých planetách.

4. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE). Zaměřuj se pouze na tučně zvýrazněné úseky vět v textu.

- a) Zvýrazněná věta v souvětí č. 4 je vedlejší věta předmětná
ANO – NE
- b) Zvýrazněná věta v souvětí č. 6 je vedlejší věta podmětná.
ANO – NE
- c) Zvýrazněná věta v souvětí č. 7 je vedlejší věta přívlastková.
ANO – NE

5. Doplň souvětí, tak aby odpovídala zadání

- f) Přinesl jí kytici, VV přívlastková.....
.....
- g) Náměstí bylo, VV přisudková.....
.....
- h) Pojedeme na výlet tam, VV příslovečná místní.....
.....
- i) Pozorovali jsme kočku, VV doplňková.....
.....
- j) Povídal jsem mu to, VV příslovečná časová.....
.....

6. Dalším úkolem bude pro tebe hra domino, potřebné informace a pomůcky dostaneš od paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řídící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče, vyhraje.
Předmětná	předmět řídící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný, toho si lidé váží.
Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řídící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, či?	kteřý, jaký, jenž, kdo, co...	Vrátila mi knihu, kteřou jsem jí půjčila.
Příslovečná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel.
Příslovečná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet, dojde nakoupit.
Příslovečná způsobová	příslovečné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili.
Příslovečná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily.
Příslovečná příčinná	příčinu děje věty řídící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdl se, protože se nejezdily tramvaje.
Příslovečná účelová	účel vzhledem k větě řídící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu.
Příslovečná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řídící	Za jaké podmínky?	jestliže, - li, kdyby, když	Jestli se ti to líbí, tak ti to dám.
Příslovečná připustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	ač, ačkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času.
Doplňková	doplňek věty řídící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kteřak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku.

START	Je nutné, aby ses jim omluvil.
Vedlejší věta podmětová	Řeka byla, jako by ji postříbřil.
Vedlejší věta přísudková	Znáte toho člověka, který vás zradil?
Vedlejší věta přívlastková	Vidím ho tam, jak tam stojí s hlavou skloněnou.
Vedlejší věta doplňková	Vrátil se tam, odkud přišel.
Vedlejší věta příslovečná místní	Počkám na tebe, dokud nepřijdeš.
Vedlejší věta příslovečná časová	Pozdravil, jak se sluší.
Vedlejší věta příslovečná způsobová	Co by si počali, kdy neměli maminku.
Vedlejší věta příslovečná podmínková	I když je Jana mladá, je velmi nemocná.
Vedlejší věta příslovečná přípustková	Řekl, že k nám přijde.
Vedlejší věta předmětová	CÍL

Metodický list pro učitele	
Téma:	Vedlejší věty
Ročník:	9.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět. Žák umí určovat druhy vedlejších vět.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Poměry mezi větami hlavními (9/4)

Hlavní věta: je mluvnicky nezávislá, to znamená, že v souvětí nezávisí na další jiné větě. Tudiž může stát i samostatně mimo souvětí jako věta jednoduchá.

1. Dopln chybějící informace.

- U poměru důsledkového obsah druhé věty vyjadřuje.....
děje věty první.
- U poměrudruhá věta je zpravidla obsahově
závažnější než první.
- U poměru odporovacího se nejčastěji vyskytují spojovací
výrazy.....
- Obsahy vět jsou si rovnocenné u poměru.....
- Buď – nebo, anebo, či, buď – buď, zdali – či, jsou spojovací
výrazy pro poměr.....
- Učím se každý den, neboť chci mít dobré známky. Je příklad
poměru.....

2. Urči poměry mezi větami

- Nechybělo mnoho a zlomil si ruku.....
- Nejprve si uvařím kávu, a pak zapnu rádio.....
- Křičet na ni nemá smysl, je totiž hluchá.....
- Mám hodně učení, ale učit se nebudu.....
- Buď se tam půjdu, nebo budu doma.....

3. Podtrhni žlutě, ve větách u cvičení č. 2, spojovací výrazy.

4. Vymysli věty, mezi kterými budou poměry:

- slučovací.....
- stupňovací.....
- odporovací.....
- vylučovací.....
- příčinný.....
- důsledkový.....

5. Rozhodni, zda je dané tvrzení pravda (ANO), nebo nepravda (NE).

- a) Věta: Je mi teplo, a tak si otevřu okno. Jsou dvě věty hlavní v poměru odporovacím. **ANO – NE**
- b) Věta: Venku prší a fouká studený vítr. Jsou dvě věty hlavní v poměru slučovacím. **ANO – NE**
- c) Věta: Musím se dneska učit, vždyť zítra píšu test. Jsou dvě věty hlavní v poměru vylučovacím. **ANO – NE**
- d) Věta: Je mi teplo, ale okno si neotevřu. Jsou dvě věty hlavní v poměru odporovacím. **ANO – NE**
- e) Věta: Je mi teplo, a dokonce se velmi potím. Jsou dvě věty hlavní v poměru vylučovacím. **ANO – NE**

6. Oprav tvrzení ze cvičení č. 5, u kterých si odpověděl NE.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Doplně do textu interpunkci.

1. Nevím kam jsem šel nebo co jsem dělal. 2. Pak se naše dcery hádaly jestli má či nemá zpěvačka piercing a naopak se shodly v názoru že my jim ho jako dosud všechno zakážeme. 3. V soutěži jsme nevyhráli třebaže jsme se velice snažili a hráli jsme ze všech sil. 4. Nebavíme se o tom jaké jsem měla úžasné možnosti provdat se jak jsem jich nevyužila a jak jsem smutně dopadla ale bavíme se o Kláře. 5. Hluboce se před králem poklonili a tak sklonění začali ustupovat. 6. Nebylo to nic vážného a přece se o ni tolik bál. 7. Těsně minul sloupek branky pak chvíli kličkoval po silnici od příkopu k příkopu a nakonec v jednom z nich skončil. 8. Dohodli jsme se, že mám přijít ve dvě hodiny a že se pokusíme ten počítač opravit tak jsem tady a jdeme na to. 9. Ten den se smál i plakal štěstím. Uvařím vám čaj a pak si v klidu promluvíme. 10. Nic neví a tedy nic neprozradí. 11. Nařídili jsme si budík abychom vyjeli časně než udeří vedro. 12. Rozhlížel se na všechny strany ba i hlavou pokyvoval. 13. Vytáhla boty ze skříňě otřela z nich prach a dokonce je pak i vyčistila.

8. Dalším úkolem bude pro tebe hra, potřebné informace a pomůcky dostaneš nebo paní učitelky.

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystřihnout a neustále ji při sobě nosit.

	Popis poměru	Spojovací výrazy	Příklad
Poměr slučovací	Obsahy vět jsou si rovnocenné	1) a, i, ani, nebo (nepíšeme před nimi čárku) 2) také přitom, rovněž, i – i, ani – ani... (píšeme před nimi čárku)	Potoky zvučely i lesy hučely do dnešních dnů. <u>Nejdřív</u> spadlo jen několik kapek, <u>potom</u> se spustil ljták.
Poměr stupňovací	Druhá věta je zpravidla obsahově závaznější než první (stupňuje význam)	nejen – ale, dokonce, nejen – ale dokonce, ba, ba ani, ba i, nejenže – nýbrž	<u>Nejenže</u> sis nenapsal domácí úkol, <u>ale</u> ani se neučil.
Poměr odporovací	Obsah druhé věty odporuje obsahu první věty	ale, avšak, však, jenže, leč, než, nýbrž, a (ve významu ALE)...	Vlkovi začali opravovat plot, <u>ale</u> Beránkovým se nechtělo.
Poměr vylučovací	Obsahy vět se vzájemně vylučují, buď platí jedna věta, nebo druhá	buď – nebo, anebo, či, buď – buď, zdali – či...	<u>Buď</u> půjdeš k doktorovi, <u>nebo</u> do školy.
Poměr příčinný	Obsah druhé věty vyjadřuje příčinu děje věty první	neboť, vždyť, totiž...	Musíš se teple obléct, <u>vždyť</u> už je tam zima.
Poměr důsledkový	Obsah druhé věty vyjadřuje důsledek děje věty první	a proto, proto, tudíž, totiž, a tedy, a tak...	Začínalo pršet, <u>proto</u> jsme spěchali domů

Věty k rozstříhání

Přišel pozdě a odešel o hodinu dřív

Schůzku nestihl, ale neomluvil se.

Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem

Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem

Vyhrál, dokonce překonal dosavadní
rekord

Chtěl uvařit večeři, nenakoupil na ni ale
včas.

Buď přijdu, nebo ti alespoň zavolám.

Neudělal úkol a byl drzý.

Začal víc pracovat, a tak neměl tolik
času na kamarády.

Bud' si se mnou povídej, nebo si sleduj
televizi

Nenařídil si budík, a tak zaspal

Nic ji nebolí, nic ji netrápí.

V létě jezdili na kole nebo hráli nějaké
hry.

Martina šla do školy a Honzík si hraje na
zahradě.

Nejím brokolici ani nepiji čaj.

Vyhnal ho, ba nechtěl o jeho zaměstnání
ani slyšet.

Závodníci věřili ve vítězství, dokonce
i trenéři.

Napsali si to všichni, dokonce i Pepík.

Na sídlišti nebyl žádný obchod, ba ani
stánek tam nestál.

Šel na nákup, dokonce umyl i nádobí.
Přichází noc, jenže je to noc bez klidu a
spánku.

Chtěla bych jít tancovat, jenže nemám
s kým.

Čekal jsem ho, on však nepřišel.

Máš ji rád, ale stydíš se.

V létě putujeme pěšky, nebo jezdíme na
kole, nebo se plavíme na lodi.

Buď se archeologové mylili, nebo ne.

Buď se mnou půjdeš ty, nebo nepůjdu
ani já.

Buď dostanu hlavní cenu, nebo ji
dostane Martin.

Dneska půjdeme do divadla, nebo se
podíváme na film.

Byla dosud tma, neboť zima se již
přibližovala.

Babička se tomu nedivila, vždyť svá
vnoučata dobře znala.

Jirka přišel na sraz později, zdržel se
totiž na nádraží.

Vojta se nepodivil, je totiž zvyklý na
moje nápady.

Znala ho dobře, vždyť s ním studovala
pět let.

Tuto knihu jsem nečetl, proto ti o ní
nemohu nic říci.

Stanoviště č. 1
Poměr slučovací

Stanoviště č. 2
Poměr stupňovací

Stanoviště č. 3
Poměr odporovací

Stanoviště č. 4
Poměr vylučovací

Stanoviště č. 5
Poměr příčinný

Stanoviště č. 6
Poměr důsledkový

Metodický list pro učitele	
Téma:	Poměry mezi větami hlavními
Ročník:	9.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: hlavní věta, poměr. Žák dokáže ve větách určovat poměry mezi větami hlavními.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby, kartičky ke hře.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.

Pracovní list – Opakování (9/5)

L. J. Smithová je americká spisovatelka. Píše knihy převážně pro mládež. Její knihy jsou různých literárních žánrů, nejčastěji však píše fantasy s prvky románců.

1. Hudba začala hrát pomalý tanec. 2. Pořád ještě na ni zíral a vpíjel se do ní pohledem. 3. Jeho zelené oči potměněly a zdivočely touhou. 4. Najednou měla pocit, že ji každým okamžikem prudce přitiskne k sobě. 5. Tvrdě ji políbí, aniž by řekl jediné slovo. 6. „Chtěla by sis zatančit?“ zeptal se jemně. 7. Hraju si s ohněm. 8. A v tom si uvědomila, že je vyděšená. 9. Srdce se jí prudce rozbušilo. 10. Měla pocit, jako by ty zelené oči promlouvaly k něčemu v ní. 11. A jakýsi instinkt, starší než celá civilizace, ji nabádal k útěku, ba přímo k úprku. 12. Ani se nepohnula.

(upraveno)

VĚTA JEDNODUCHÁ: větný celek vyjadřující jednu myšlenku. **Př.** (Jdu spát).

SOUVĚTÍ vzniká spojením dvou a více vět, má tedy dva nebo více přísudků. **Př.** Jdu spát, protože jsm unavený.

1. Z textu vypiš (stačí číslici):

a) všechny věty jednoduché.....

.....

b) všechna souvětí.....

.....

Větnými členy jsou pouze **přívýznamová** člena která jsou **součástí**

2. U vět č. 1. 6. 7 a 12 urči větné členy.

a) Hudba začala hrát pomalý tanec

b) „Chtěla by sis zatančit?“

c) Hraju si s ohněm.

d) Ani se nepohnula.

3. Udělej grafický rozbor věty č. 9.

Srdce se jí prudce rozbušilo

4. Proved' rozbor vět č. 2 a 3.

- a) Pořád ještě na ni zíral a vpíjel se do ní pohledem.
- b) Jeho zelené oči potemněly a zdivočely touhou.

5. Proved' rozbor vět č. 4. a 5.

- a) Najednou měla pocit, že ji každým okamžikem prudce přitiskne k sobě.
- b) Tvrdě ji políbí, aniž by řekl jediné slovo.

6. Dopln' chybějící informace.

- a) Věta č. 8 je vedlejší věta.....
- b) Věta č. 10 je vedlejší věta.....

7. U věty č. 11:

„A jakýsi instinkt, starší než celá civilizace, ji nabádal k útěku, ba přímo k úprku.“

- a) udělej grafický rozbor věty

- b) vysvětli význam slova INSTINKT.....
.....
- c) Urči jaký větný člen je spojení K ÚTĚKU.....
- d) Urči jaký slovní druh je slovo CIVILIZACE.....
- e) Vysvětli, proč se ve slově ÚPRK píše čárka nad u.....
.....
- f) Vysvětli, proč ve slově JI není čárka na i.....

Tento pan důležitý Ti shrne vše, co jsi měl/a v tomto pracovní listu zopakovat a upevnit. Můžeš si tabulku vystříhnout a neustále ji při sobě nosit.

Přísudek – hledám sloveso

Jmenný	sloveso být, stát se + jméno (podstatné, přídavné, zájmeno, číslovka)	Přj
Slovesný	<u>slovesný jednoduchý</u> = jen celý tvar jednoho slovesa (šel bych, četl jsi) <u>složený</u> = fázové sloveso nebo způsobové sloveso: začít, moci, přestat, muset, zůstat, smět, chtít, mít (povinnost) + infinitiv	Přs

Podmět – kdo, co – otázka 1. pádu

Společně s přísudkem tvoří základní skladební dvojici	PO
---	----

Přívlastek – jaký?

Závisí na podstatném jméně	PK
----------------------------	----

Předmět – pádové otázky: co, koho, čeho, komu, čemu, o kom, o čem, s kým, s čím

Nezávisí na podstatném jméně	PT
------------------------------	----

Příslovečné určení – Nezávisí na podstatném jméně

Místa	Kde, kam, odkud?	PUM
Času	Kdy, odkdy, dokdy?	PUČ
Podmínky	Kdy, za jaké podmínky?	PU podm.
Způsobu	Jak, jakým způsobem?	PUZ
Míry	Do jaké míry?	PU míry
Příčiny	Proč, z jaké příčiny?	PU příč.
Účelu	Proč, za jakým účelem?	PU úč.
Přípustky	I přes jakou skutečnost?	PU příp.

Vedlejší věta	Vyjadřuje	Otázky	Spojovací výrazy	Příklady
Přísudková	jmennou část přísudku jmenného se sponou	Jaký? Jaká? Jaké?	jak, jako, jaký...	Obloha byla, jako by ji vymaloval.
Podmětná	podmět věty řidící	Kdo? Co? Jaká věc?	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo uteče, vyhraje.
Předmětná	předmět řidící věty	Všechny pádovými otázkami (kromě 1. a 5. pádu)	kdo, co, kdy, kde, kam...	Kdo je čestný, toho si lidé váží.
Přívlastková	přívlastek podstatného jména ve větě řidící	Jaký, jaká, jaké, který, která, které, či?	který, jaký, jenž, kdo, co...	Vrátila mi knihu, kterou jsem jí půjčila.
Příslovečná místní	místní určení	Kde? Odkud? Kudy?	kde, odkud, kudy...	Vrátil se tam, odkud pocházel.
Příslovečná časová	časovou okolnost	Kdy? Odkdy? Jak dlouho?	když, jak, jen, jakmile...	Až přestane pršet, dojde nakoupit.
Příslovečná způsobová	příslovečné určení způsobu	Jak? Jakým způsobem?	jak, jako, jako když...	Napište to tak, jak jsme se to učili.
Příslovečná měrová	míru okolnosti	Jak? Do jaké míry?	tak – že, tak – aby, tak – až...	Běžel, seč mu síly stačily.
Příslovečná příčinná	příčinu děje věty řidící	Proč? Z jaké příčiny?	protože, poněvadž	Opozdil se, protože se nejezdily tramvaje.
Příslovečná účelová	účel vzhledem k větě řidící	Proč? Za jakým účelem?	aby	Pavel jel do Ostravy, aby navštívil tetu.
Příslovečná podmínková	podmínku, za které může nastat děj věty řidící	Za jaké podmínky?	jestliže, -li, kdyby, když	Jestli se ti to líbí, tak ti to dám.
Příslovečná přípustková	vyjadřuje děj, který nemá předpokládaný důsledek	I přes jakou skutečnost?	ač, ačkoli, i když, i kdyby...	Přijdu k tobě, i když mám málo času.
Doplňková	doplněk věty řidící	Jaký, jaká, jaké, jak...	jak, kterak	Pozoroval dceru, jak kreslí kočku.

	Popis poměru	Spojovací výrazy	Příklad
Poměr slučovací	Obsahy vět jsou si rovnocenné	1) a, i, ani, nebo (nepíšeme před nimi čárku) 2) také přitom, rovněž, i – i, ani – ani... (píšeme před nimi čárku)	Potoky zvučely i lesy hučely do dnešních dnů. <u>Nejdřív</u> spadlo jen několik kapek, <u>potom</u> se spustil liják.
Poměr stupňovací	Druhá věta je zpravidla obsahově závaznější než první (stupňuje význam)	nejen – ale, dokonce, nejen – ale dokonce, ba, ba ani, ba i, nejenže – nýbrž	<u>Nejenže</u> sis nenapsal domácí úkol, <u>ale</u> ani se neučil.
Poměr odporovací	Obsah druhé věty odporuje obsahu první věty	ale, avšak, však, jenže, leč, než, nýbrž, a (ve významu ALE)...	Vlkovi začali opravovat plot, <u>ale</u> Beránkovým se nechtělo.
Poměr vylučovací	Obsahy vět se vzájemně vylučují, buď platí jedna věta, nebo druhá	buď – nebo, anebo, či, buď – buď, zdali – či...	<u>Buď</u> půjdeš k doktorovi, <u>nebo</u> do školy.
Poměr příčinný	Obsah druhé věty vyjadřuje příčinu děje věty první	neboť, vždyť, totiž...	Musíš se teple obléct, <u>vždyť</u> už je tam zima.
Poměr důsledkový	Obsah druhé věty vyjadřuje důsledek děje věty první	a proto, proto, tudíž, totiž, a tedy, a tak...	Začínalo pršet, <u>proto</u> jsme spěchali domů.

Metodický list pro učitele	
Téma:	Opakování
Ročník:	9.
Formy a metody práce:	List lze využít jako: <ul style="list-style-type: none"> - samostatnou práci žáka; - skupinovou práci (buď můžeme zvolit metodu, že budou na listu pracovat pouze žáci s SVPU, nebo list může vyplňovat jeden žák s SVPU a pomáhat mu bude žák, který žádnou poruchu nemá).
Výchovně vzdělávací cíle:	Žák umí vysvětlit pojmy: věta jednoduchá, souvětí, větný člen. Žák rozezná větu jednoduchou od souvětí. Žák dokáže v textu určovat větné členy a vedlejší věty. Žák dokáže udělat komplexní rozbor věty.
Rozvíjené klíčové kompetence:	<ul style="list-style-type: none"> - k učení a k řešení problému; - komunikativní + sociální a personální (pokud budou žáci pracovat ve skupině).
Časová dotace:	60 minut (Zde je nutné zohledňovat potřeby jednotlivých žáků, tudíž je zde časová dotace pouze orientační. Také lze čas různě modifikovat podle způsobu práce s listem).
Doporučení:	Přílohou pracovního listu je tabulka Pan důležitý, která slouží žákům jako přehled toho, co by se měli v listu naučit, vhodné je, aby si ho vystřihli a vlepili do sešitu, nebo vložili do portfolia, pokud ho žáci mají. Také je možné, že tato tabulka bude sloužit pouze jako předloha a žák si vytvoří vlastní tabulku, tak aby se mu s ní pracovalo co nejlépe. <u>Využití listu:</u> <ul style="list-style-type: none"> - materiál pro reedukační hodinu - materiál pro kontrolní práci - materiál pro opakování v hodině - materiál pro domácí práci
Pomůcky:	Pracovní list, psací potřeby.
Hodnocení:	Formu hodnocení si volí učitel podle způsobu využití listu.